Kuurojen Lehti

Tidskrift för Döva

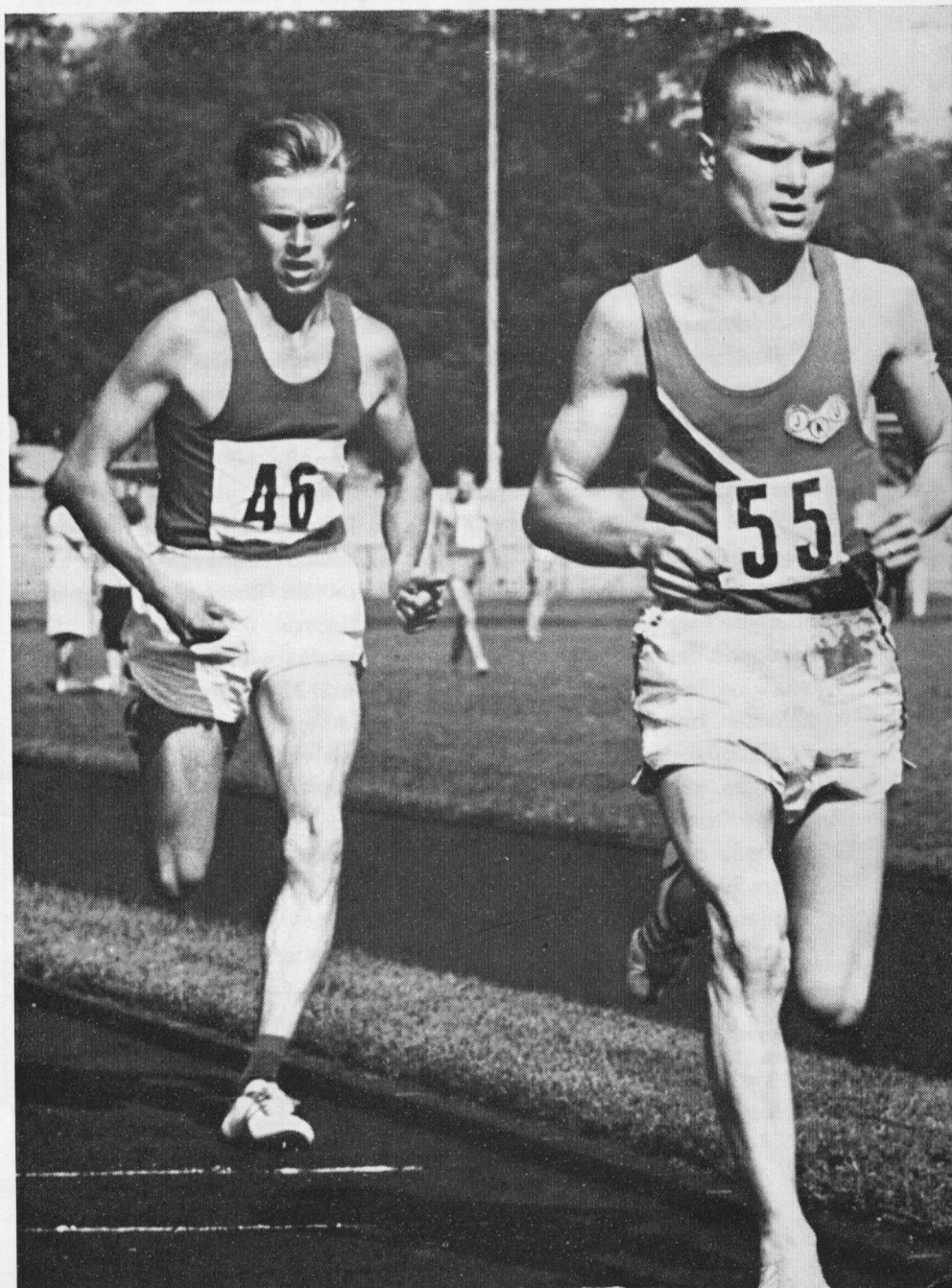

9
1964

Kuurojen jatko- ja ammattikoulu Padovassa. Koulun nimenä on kuuron johtajan mukaan: A. Magarotton kuurojen korkeampi opisto.

Kuuro opettaja Luigi Foccabianca ja koulun oppilas Innocteute Geatta Padovan kuurojenkoulun pääovella.

Tietoja Italian kuuroista

Pistäydyin Italianmatkallani Italian kuurojen liiton toimistossa Roomassa tapaamassa Kuurojen maailmanliiton pääsihteeriä tohtori Cesare Magarottoa. Toimisto sijaitsee kerrostalossa Rooman koillispuolella. Tohtori Magarotto työskentelee kuurojen liiton palveluksessa, mutta hoitaa sivutoimeraan myös Kuurojen maailmanliiton pääsihteerin tehtäviä. Keskustelun aikana kävi ilmi seuraavaa.

Italiassa on kuuroja yhteensä noin 60.000. Ns. sosiaalityöntekijöitä, jotka vastaavat meidän käsitettämme konsulentti, on yhteensä 150. Italia on jaettu provinsseihin, joita on 92. Näissä kussakin on 1 tai useampia sosiaalityöntekijöitä.

Kuurojen kouluja on koko maassa 63. Näistä vain 3 on valtion ja 60 yksityisten ylläpitämää. Koulujen koko vaihtelee, oppilaiden lukumäärän ollessa 50—300. Luokassa on 8—10 oppilasta. Puhemenetelmä on yleisesti käytännössä. Jatkokouluja, joissa annetaan keskikoulua vastaavaa opetusta on 3, nimittäin Roomassa, Padovassa ja Torinossa.

Ammattikouluja on koko maassa yhteensä 22. Näistä vain 2, nimittäin Torinossa ja Roomassa sijaitseva, ovat valtion ja muut 20 Kuurojen liiton alaisia. Tässä riittääkin Kuurojen liitolla työkenttää aivan riittämiin. Ammattikouluissa käytetään opetuksessa simultaanimenetelmää. Ammattikouluaika on 3—5 vuotta.

Kuurojen yhdistyksiä on koko maassa 100. Yhdistyselämä ja varsinkin urheilutoiminta on vilkasta.

Kysyin vielä tohtori Magarottolta hänen nykynäkemystään Kuurojen maailmanliiton toiminnasta ja lähinnä sitä, millä tavalla hän katsoo Pohjoismaiden voivan olla mukana maailmanliiton toiminnassa. Hän esitti lähinnä sellaisen ajatuksen, että Pohjoismaat voisivat lähettää muutamia asiantuntijoita kehitysmaihin ensinnäkin tutustumaan paikallisiin oloihin ja toiseksi suunnitelmien tekemistä varten kuurojen opetus-, kuntouttamis- ja yhdistystoiminnan käyntiinpanemiseksi ja kehittämiseksi.

R. S.

Kansikuva: Pauli Savolainen ja Kalevi Kuningas taittamassa taivalta SKUL:n mestaruuskilpailujen 5000 m:llä Turun Urheilupuistossa.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

69 vuosikerta 1964

N:o 9

Julkaisija
Utgivare
Suomen Kuurojen Liitto r.y. — Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja
Huvudredaktör
Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri
Red.sekr.
Jarmo Narmala, Lokero 62 Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja
Svenskspr. red.
Rea Stadius
Fredriksgatan 39, Helsingfors
Tel. 56 419.

Toimituskunta
Redaktionskommitté
Aura Ahlbäck, Emil Mattila ja Ragnar Östman.

Toimitus
Expedition
Markkulantie 3, Hämeenlinna. Postiosoite: Lokero 62 Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Tilaushinta
Prenumerationspris
1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 8:—, ulkomaille 10:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 68925.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 Helsinki. Puh. 638 154.

Puheenjohtaja
Yli-ins. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja:
Agrologi Jaakko Väisälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki, puh. 638 154.

Rahastonhoitaja
Ekonomi Eero Laamanen Liisankatu 27 E 10, Helsinki, puh. 882 163.

Enemmän sivistystä

Elämme sivistysvaltiossa, siitä saamme olla onnellisia. Elämme kulttuurimaassa, jossa lait antavat yksityiselle ihmiselle vapauden, turvallisuuden ja takaavat oikeudenmukaisuuden. Kuitenkin aina silloin tällöin keskuudessamme ilmenee sivistymättömyyttä, esiintyy vihaa, raakuutta ja tappelua, vaikka ei oikeastaan ole mitään syytä siihen. Jos tällaista esiintyy suuren yleisön keskuudessa, se ei meitä paljon liikuta. Mutta kun tällaista esiintyy myös kuurojen keskuudessa, on syytä tarttua asiaan.

Saan silloin tällöin kirjeitä, joissa valitellaan kuurojen keskuudessa sattuneita välikohtauksia, jotka on lähinnä luettava sivistymättömyyden tiliin.

Eräässä kirjeessä valitetaan, että kuurot eräissä tapauksissa ovat kiivastuneet toisilleen aivan mitättömistä asioista, jopa siihen määrään, että on täytynyt lyödä toista kuuroa julkisella paikalla. On selvää, että emme aina voi olla kaikissa asioissa yhtä mieltä toisten kanssa, mutta sivistynyt ihminen kunnioittaa kuitenkin toisenkin näkemystä eikä suinkaan nyrkein ryhdy osoittamaan oman ajatuksensa paremmuutta. On sangen valitettavaa, että tuollaista sattuu kuurojen keskuudessa. Meidänhän tulisi olla ja esiintyä hyvänä esimerkkinä suurelle yleisölle.

Olen saanut toisenkin kirjeen, jossa eräs ruotsinkielinen kuuro neiti valittaa osakseen saamaansa kohtelua. Kun hän liikkuu Suomessa, sanovat suomenkieliset: lähde Ruotsiin, kun kerran puhut ruotsia. Kun hän liikkuu Ruotsissa, ei kohtelu ruotsalaisten taholta ole sen parempaa. Luonnollisesti sattuneet tapaukset ovat poikkeuksia, mutta kuitenkin aina silloin tällöin esiintyviä. Haluaisin sanoa, että ne ajat ovat olleet ja menneet, jolloin Suomessa riehuivat kieliriidat. On selvää, että suomalaiset ovat enemmistönä ja määräämässä Suomen maassa, mutta jos meillä on vähäsenkin sivistystä, kunnioitamme toinen toisiamme ja osoitamme arvonantoa aivan samalla tavalla ruotsinkieltä puhuville. Mitä meistä sitten rajojemme ulkopuolella ajatellaankin, tulisi kuitenkin kaikkien Suomen kuurojen olla ystävämielisiä toisiaan kohtaan. Kuurojen joukko on niin pieni, ettei sen sisällä ole varaa riidellä. Kuuroilla on elämässään taakka kannettavanaan, jota ei toisten kuurojen ole syytä suinkaan lisätä, vaan pikemminkin lievittää.

Enemmän sivistystä ja toisten kunnioittamista jokapäiväiseen kanssakäymiseen meille kaikille toivoo

R. S.

Olavi Ikonen.

Esittelemme uuden kuurojenpapin

Syyskuun alusta ryhtyy toimeensa Turun piirin v.t. kuurojenpappina pastori Olavi Ikonen. Hän toimii pastori Eino Savisaaren viransijaisena tämän vuoden kestävän opintomatkan aikana Amerikassa.

Pastori Ikonen on syntynyt 26.4. 1936, käynyt Jyväskylän lyseon ja vihitty papiksi Kuopiossa 6.6. 64. Ensimmäinen pappispaikka oli Leppävirroilla, missä hän toimi seurakunnan virallisena apulaisena. Pastori Ikosella on jo viittomanimi: OI sormiaakkosin tavattuna.

OI tutustui kuuroihin jo kouluaikana Jyväskylässä, kun hänen kotonaan asui kuurojenkoulun poikia. Opiskeluaikanaan Helsingissä hän opetteli viittomakieltä, ja lisäksi hän on osallistunut kuurojen huollon kursseihin Varkauden Puurtilassa viime talvena ja myöhemmin keväällä viittomakielen kursseihin Mäntsälässä, Turussa ja Jyväskylässä hän on jo pitänyt kuuroille puheita viittomakielellä. Hyväntahtoinen on ystävämme OI:n hymy ja sydämen rakkaudella hän tahtoo palvella hiljaisen maailman veljiä ja sisaria.

Kuurojenpapin rouva on nimeltään Sirkka. Onpa Sirkka-rouva jo tuonut Jyrki-poikansakin Helsingissä kuurojen juhlille. Toivotamme uuden kuurojenpapin ystävänä sydämellisesti tervetulleeksi joukkoomme.

Mitä kuurojenpappi tekee

Meillä ihmisillä on yleensä taipumus luulla, että me itse joudumme ahertamaan ja tekemään työtä yli voimiemme, kun taas toiset pääsevät paljon vähemmällä. Erityisesti kohdistuu tämä laiskuuden epäilys sellaisiin henkisellä alalla työskenteleviin, joiden työpäivä ei ole kellonajoilla tai esimiehen alituisella valvonnalla sidottu. Koska kuurojen papitkin saattavat joidenkin mielestä joskus päästä liian helpolla, mikä johtunee lähinnä siitä, että emme tunne heidän työkenttäänsä, julkaisemme oheisena kertomuksen Turun piirin kuurojenpapin virkatoimista kuluvan vuoden seitsemältä ensimmäiseltä kuukaudelta, joka on laadittu viranomaisia varten, mutta joutunut toimituksemmekin käsiin.

KERTOMUS TURUN PIIRIN KUUROJENPAPIN VIRKATOIMISTA AJALLA 1.1.—31.7. 1964

Kuurojen maailma on oma suljettu maailmansa, johon ulkopuolisen on vaikea tunkeutua. Mutta myös kuuron on vaikea tunkeutua ulos siitä. Kuurojen kuntouttaminen tähtää yhteyden rakentamiseen puheopetuksen ym:n avulla, mutta tämä invaliditeetti näyttää silti vetävän tiukan kehän tämän ihmisryhmän ympärille. Näyttää usein siltä että yhteyden rakentaminen ylöspäin sielunhoidossa on huomattavasti helpompaa. Nämä molemmat tehtävät ovat olleet olennaisena osana kuurojenpapin työssä.

Kuurojen suorittama lähetystyö Etiopian Kerenissä on tuottanut kuuroille itselleen paljon siunausta. He ovat joutuneet paneutumaan toisten vaivoihin unohtaen omansa, mikä sinänsä on ollut helpottamassa heidän omaa taakkaansa. Työkenttä Etiopian kuurojen parissa pakotti suuruutensa takia tarjoamaan lähetystyöyhteyttä Saksan evankelisille kuuroille. Sain vuoden alussa vierailla Saksan kuurojen parissa näissä merkeissä rov. Lauri Paunun kanssa. Oli ilo todeta se yhteys, mikä kielirajoista huolimatta voitiin tuntea tässä yhteisessä työssä. Saksan kuurot ovat nyt jo pääsemässä vauhtiin lähetystyössään. Toisaalta oli masentava nähdä, että Saksassa ei ollut päätoimisia kuurojenpappeja Skandinavian tapaan. Oman työnsä ohella kuuroja hoitavat papit eivät taitaneet paljonkaan viittomakieltä eivätkä sentähden saaneet välitöntä kosketusta kuuroihinsa. Tässäkin mielessä matkamme oli arvokas kokemusten vaihtamisen kannalta.

Kuurojen parissa tunnetaan jatkuvasti se, miten vähän on niitä henkilöitä, jotka voisivat toimia renkaina heidän ja kuulevan maailman välillä. Siksi Suomen Kuurojen Liitto järjesti toukokuun lopussa ensimmäiset viittomakielen kurssit (alkeiskurssi) asiasta kiinnostuneille. Johtamani kurssi oli iloinen yllätys. Viikon kursseilla monet oppivat siinä määrin viittomakieltä, että saattoivat jo tulla toimeen kuurojen kanssa. Ilahduttavaa oli myös todeta se innostus, jolla kurssilaiset kävivät asiaansa käsiksi. Jo nyt olen saanut todeta kurssin kantaneen käytännössä hedelmää. Kuurot ovat saaneet ystäviä, jotka todella haluavat auttaa heitä ja ymmärtävät heidän vaikeuksiaan. Tämä merkitsee suurta apua myös kuurojenpapin työlle piirissään.

Usein on todettu, miten kaukana kuurojen parissa työskentelevät ammattiryhmät ovat toisistaan. Tämä on ollut omiaan johtamaan ennakkoluuloihin ja väärinarvioimisiin toisten työhön nähden. Erityisesti kuurojen opetukseen osallistuvat ja huoltotyöhön osallistuvat eivät aina ole ymmärtäneet toisiaan. Siksi oli miellyttävä saada olla kuurojenpappien edustajana mukana Suomen Kuurojenopettajien kolmivuotiskokouksessa. Kokous osoitti, että enemmän kuin ennen alamme ymmärtää toisiamme, joskin on olemassa vielä monta kysymystä, joissa ollaan osittain eri linjoilla. Yhteinen keskustelu kuitenkin on varmasti omiaan hälventämään ennakkoluuloja ja yhdistämään näitä samalla sektorilla työskenteleviä ryhmiä.

Heinäkuussa sain jälleen johtaa kuurojen nuorisoleiriä, jolle viime vuoden tapaan oli kutsuttu myös kuulevia nuoria, joilla on kuuroja omaisia (vanhemmat). Kuuroille tällainen leiri merkitsee keidasta yksinäisyydessä. Kuulevien on hyvä nähdä, että on muitakin samanlaisia nuoria, joilla vanhempiensa kautta on kannettavanaan sekä taakka että etuoikeus palvelemiseen.

Olen edelleen ollut SKL:n viittomakielitoimikunnan jäsen. Työ on entisestään tiivistynyt viittomakielen sanakirjan ympärillä ja työn päätös alkaa jo häämöittää.

Kirkollisten toimitusten vaiheilta on todettava kuurojen perheissä tapahtuvien kasteitten lukumäärän kasvu. Tämä koskee ennen muuta Turun kaupunkia, jossa nuorien kuurojen lukumäärä jatkuvasti kasvaa nopeasti maan ainoan kuurojen ammattikoulun takia. Useat saavat täällä työpaikan ja avioituvat viitsimättä palata maaseudun yksinäisyyteen. Tämä merkitsee nuorisotyön entistä suurempaa tarvetta ja sosiaalisen työn kasvua nuorten kotien takia. Onpa jo ollut puhetta varsinaisen nuorisotyöntekijän tarpeestakin, jonka koulutus sopisi olla diakonin koulutus sosiaalistenkin tehtävien takia. Lienee ajan kysymys, milloin tämä askel on otettava.

Kuurojen sielunhoidon saralta mainitsisin raamattukurssikokeilun Porissa. Kuurojen kieli-invaliditeetin takia on raamatun teksti ja raamatun maailma kuuroille paljon vieraampi kuin keskitason kuulevalle. Siksi tällä kurssilla keskityin raamatun pääkäsitteiden selventämiseen, ajantietoon ja tekstinselvittelyihin. Keskustelut ja kysymyslaatikko paljastivat tällaisen toiminnan todellisen tarpeen.

Yhteenvetona kertomusaikaisesta toiminnastani esitän seuraavan yleiskatsauksen:

Edustus- ja opintomatkat sekä kurssit:

Kuurojen Lähetyksen edustajana neuvottelu- ja tutustumismatka Saksan Reininmaahan 16—24.1.

Kuurojenpappien ja -sisarten neuvottelupäivät Varkauden Puurtilassa 18—20.2.

Asumuserosovittelijoiden seminaari Lapualla 1—3.4.

SKL:n viittomakielen kurssi Mäntsälässä 26—30.5.

Kuurojen- ja sokeainopettajain 3-vuotiskokous Mikkelissä 5—7.6.

SKL:n nuorisoleiri Tammelan Eerikkilässä 18—22.7.

Toimitukset:	
kasteita	15
aviol. vihkim.	3
hautauksia	3
rippikoul. ja konfirmatioita	2
Kirkkopäiviä ja leirejä	16
Jumalanpalveluksia	41
Ehtoollista jaettu kertaa	49
Sairaskäyntejä	33
Kotikäyntejä	38
Huoltokäyntejä	26
Asiakäyntejä	50
Kokouksia	42
Neuvotteluja	26
Raam.tunteja, puheita ym.	51
Tulkkina toiminut kertaa	38
Luentoja ja esitelmiä	14
Virkalähetyksiä	1.139
Matkapäiviä	108

Olen kiitollinen, että nyt saan Luterilaisen Maailmanliiton stipendin turvin lähteä USA:an oman työalani tietoja kartuttamaan. Toivon matkan muodostuvan siunaukseksi kuurojen parissa työskenteleville ja kuuroille itselleen. Iloni on sitäkin suurempi, kun saan jättää viran hoidon past. Olavi Ikosen haltuun poissaoloni ajaksi. Samalla tunnen olevani kiitollisuudenvelassa Opetusministeriölle ja Turun Arkkihiippakunnan tuomiokapitulille, jotka toiminnallaan ja päätöksillään ovat suoneet minulle mahdollisuuden nyt edessä olevaan matkaan.

Turussa, heinäkuun 23. päivänä 1964.

EINO SAVISAARI
Turun piirin kuurojenpappi

Eino Savisaari.

AMERIKKAAN

Suomen kuurot ovat menettäneet yhden papeistaan, ei kuitenkaan kokonaan, vaan ainoastaan vuodeksi. Turun piirin kuurojenpapin Eino Savisaaren matka USA:han alkoi heinäkuun 26 päivänä, jolloin laiva irtautui Turun satamasta vieden mennessään Savisaaren perheen. Kuten tunnettua, perheeseen kuuluvat kuurojen opettaja Terttu Savisaari sekä lapset Jaakko, Leena ja Juha. Runsaat puoli vuotta sitten ryhtyi pastori Savisaari hankkeisiin opintomatkan tekemiseen USA:han, jossa kaiken muun kehityksen mukana myös kuurojen opetus, huolto ja sielunhoitotyö on kehittynyt pitkälle. Matkan on tehnyt mahdolliseksi Luterilaisen Maailmanliiton stipendi. Koska stipendi edellytti kokonaisen vuoden oleskelua USA:ssa, ei muu perhe suostunut jäämään yksin näin pitkäksi aikaa, vaan lähti mukaan. Pastori ja rouva Savisaari ovat luvanneet kirjeissään kertoa matkastaan ja kokemuksistaan USA:ssa myös Kuurojen lehdelle, joka puolestaan toivottaa hyvää matkaa ja tuloksellista opintoaikaa ja jää odottamaan uutisia.

TYÖPAIKKAKULTTUURISTA

Toimituksen puhelin soi. Soittaja oli erityistyöhönsijoittaja Haverinen työnvälitystoimistosta.

Arvoisa ja tarkkaavainen lukija varmasti tietää mikä tällainen erikoistyöhönsijoittaja on. Mikäli ei tiedä, niin lukekoon kirjoituksen Kuurojen Lehden toukokuun numerosta, sivulla 5, ja jatkakoon sitten.

Työhönsijoittaja Haverinen on aikaisemmin useaan kertaan ollut yhteydessä toimitukseen. Nyt hän, käyttääksemme hänen omia sanojaan, »oli pahoillaan yksityisten kuurojen toilauksista työpaikoilla».

Toimituksessa tunnettiin k.o. asiat ja esitimme valittelumme. Työhönsijoittaja Haverinen pyysi kirjoittamaan Kuurojen Lehteen:

1) työpaikkoja on vaihdettava harkiten,
2) työnantajalle on selvitettävä miksi on ollut poissa työstä ja miksi lähtee pois.

Tämä asia ei koske joitakin yksityisiä kuuroja vaan kaikkia kuuroja yhteisesti. Ajatellaanpa tätä: erikoistyöhönsijoittaja on neuvottelujen ja suostuttelujen jälkeen saanut järjestymään työpaikan kuurolle, joka pitkän aikaa on ollut työtön, eikä omaa varsinaista ammattitaitoa. Työnantaja on tietysti ollut vastahakoinen, hän on epäileväinen kuurojen suhteen, epäilee heidän työkykyään, mutta suostuu viimein ottamaan tämän kuuron. Kuinka käy, kuuro tekee työnsä hy-

Äitileiri Reposaaren Junnilassa

Leirimme on valloittanut Kaanan tornin ja valloittajat ihailevat maisemia.

Koti oli jäänyt — matkani äitileirille oli alkanut. Aamupäivän kuluessa (4.7.) saavuin Porin tasaiseen kaupunkiin. Linja-autoaseman seutuvilla tapasin toisia äitejä. Pian oli joukkoa niin paljon koolla, että lähdettiin diakonissa Viitasaaren johdolla leiripaikalle Reposaaren Junnilaan. Oli linja-auton matkustajilla ihmettelemistä, kun tusinan verran viittilöiviä naisia ahtautui heidän seuraansa. Ystävällinen autonkuljettaja kyyditsi meidät aivan Junnilan portille. Jälkijoukkoa, joka tuli pari tuntia myöhemmin, ei enää tuotukaan yhtä hienosti, vaan he saivat kävellä muutaman sata metriä autopysäkiltä.

Portilla oli samana päivänä poislähteneen tyttöleirin tekstaama iloinen tervetulotoivotus.

Vähän jännittyneinä ja ehkä arvostelevinakin astuimme hyvin hoidetulle pihamaalle. Täälläpä on hienoa ja rauhallista kuin prinsessa Ruususen linnassa.

Ystävällinen emäntä johdatteli meidät huoneisiimme. Käytössämme oli 6 huonetta, joissa kussakin oli 4—6 vuodetta. Heti aluksi oli kova valikoiminen, kuka kunkin kanssa haluaa nukkua. Asuntola, jossa huoneemme olivat, oli melko uusi. Sen toisessa päässä oli keittiö ja ruokasali, jonne meitäkin pian kutsuttiin.

Ensimmäisenä iltana oli tervetulosana ja sen lisäksi kukin sai tutustua paikkoihin, seurustella, tai käydä nukkumaan matkan vaivoista väsyneenä.

Aamuisin oli lipunnosto ja aamukahvi klo 8.30. Sitä ennen olivat äidit jo selviytyneet aamupuuhistaan.

Ensimmäisen päivän aamulla tuli leirille diakonissa Viitasaaren sisar Marjatta Viitasaari. Hän opetti leiriläisille emaljikorujen valmistusta. Jokainen sai valmistaa itselleen yhden korun. Malliksi tuomansa korut neiti Viitasaari lahjoitti Kuurojen lähetykselle. Ne myytiin leirin aikana ja niistä saatiin yhteensä 20 mk.

Toinen varsinainen leiripäivä oli sunnuntai. Osallistuimme Reposaaren kirkossa pidettyyn jumalanpalvelukseen. Diakonissa Viitasaari tulkitsi saarnan ja alttaripalveluksen ja me äidit viitoimme virret.

Iltapäivällä talonmies Lammi kertoi Junnilan lähes satavuotisesta historiasta. Olimme jo ehtineet ihailemaan pihamaalla olevia kauniita kivirakennelmia. Sitä olivat Junnilassa käyvät vieraat ennen rakentaneet. Talonmies kertoi edelleen, miten Kalle päästi riikinkukon kuolemaan ja miten naapurin piti vettä hakea.

Sunnuntaina olimme lekotelleet Junnilan kallioilla ja kun sää oli maanantainakin aurinkoinen, päätimme lähteä Yyterin sannoille.

Matkan varrella kohoaa Kaanaan vesitorni, jonka laelta saa ihailla seudun maisemia. Hämmästyimme melko tavalla, kun tapasimme täällä toiminnanjohtaja Väisälän. Hän oli aikonut yllättää meidät äitileiriläiset, mutta nyt hän yllättyi itsekin. Koko joukolla lähdimme sitten Yyteriin. Olipa siinä hiekkarantaa.

---

vin ja huolellisesti ja työnantaja on tyytyväinen, mutta eräänä päivänä kuuro jää saapumatta työhön. Hän tulee seuraavana päivänä, eikä selitä poissaolonsa syytä, eihän hänellä muiden mielestä olekaan mitään syytä jäädä pois työstä, mutta omasta mielestään hänellä oli, piti mennä sinne ja toimittaa se asia — vaikka asian olisi hyvin voinut toimittaa muuna aikana. Kuluu pari viikkoa ja kuuro työntekijä häviää jälleen pysyen poissa puolitoista viikkoa. Kun hän palaa, niin hän pyytää heti lopputiliä.

Työnantaja on tietysti suutuksissaan moisesta käyttäytymisestä ja vannoo ettei koskaan enää ota kuuroa työhön. Työnantaja soittaa myös työhönsijoittajalle ja ilmaisee mitä ajattelee kuuroista eikä se suinkaan ole kehumista.

Entä tämä kuuro, hän oli sattumalta saanut lyhytaikaista mutta hyväpalkkaista työtä muualta ja oli aivan unohtanut, että oli ennestään toisen palveluksessa tai ei siitä välittänyt.

Hän ei välitä siitäkään, että on parin kuukauden päästä jälleen ilman työtä. Hän tulee työhönsijoittajan luo, tietysti, ja tämä tuntee varmasti olonsa ja toimensa kiusalliseksi, ymmärrettävästä syystä.

Tällaisia kuuroja »ajattelemattomia Aatuja» on paljon. Heidän mieleensä ei yksinkertaisesti juolahda, että epäsäännöllisillä tavoillaan he pilaavat kuurojen maineen työntekijöinä. Ihmiset muistavat epämiellyttävät tapaukset paremmin kuin mieluisat ja siksi yksikin kuuro voi toilauksillaan estää kymmenen kuuron saamasta työtä — koska työnantajalla on valmis käsitys kuuroista ja näiden työtavoista.

Kannattaa siis pitää mielessään mitä työhönsijoittaja Haverinen on edellä neuvonut.

Äidit sillalla, äidit maassa, äidit edestä, äidit takaa. Kaksi ryhmäkuvaa leiriläisistä.

Kuulemma yhteensä 20 km. Tosin vain 5 km on Yyteri-säätiön käytössä.

Sää oli kaunis ja siellä olisi ollut kauemminkin ellei vatsa, tuo vanhin pyydyksistä, olisi alkanut vaatia saalista.

Poissa ollessamme oli Junnilaan tullut uusia leiriläisiä. 40 henkeä Porin kuuroja ja sokeita diakonissa Elvi Hokkasen johdolla. Heidän kunniakseen järjestimme iltanuotion. Ohjelmatoimikunta oli edellisenä iltana pitänyt kokoustaan ja jännittyneinä odotimme mitä he olivat keksineet.

Paras esitys oli taikuri — rouva Huttunen, joka milloin kahmaisi tuhkasta rahaa, milloin pani korviinsa kahvinpapuja ja otti ne ulos suustaan. Ihailua sai osakseen myöskin herra Rautalammin pienokainen. Juuri kun makkaranpaiston piti alkaa sade yllätti meidät, mutta sateen jälkeen kiirehdittiin puhaltamaan tulta savuavaan nuotioon.

7.7. oli oikein vieraiden tulva. Päivällä kävi leirillämme Porin tyttötyönohjaaja Hilkka Vettenranta. Tuskin olimme palanneet kävelyretkeltä kun tuli Ahlbäckin herrasväki ja illalla vielä Savisaaren perhe.

Seuraavana aamuna tarkasteltiin uteliaina säätä, sillä tällöin oli tarkoitus lähteä Reposaaren meripelastusaluksella Säpin majakalle. Aamu oli kaunis, mutta kuta lähemmäksi lähtöä tultiin sitä pilvisemmältä näytti. Matkakuume oli kuitenkin vallannut jo monet ja niin sitä lähdettiin. Diakonissa Viitasaari jakoi pahoinvointilääkkeitä ja talonmies Lammi lämpimiä vaatteita.

Laiva loittoni rannasta ja sade senkun yltyi. Aallot kävivät, muttei kukaan ruokkinut kaloja. Perille päästyä joku jo huokaisi »Turha reissu!» Emäntien keittämä kahvi ja voileivät kuitenkin virkistivät ja taukosihan se sadekin niin, että muutamat uteliaat ehtivät vähän tutkiakin tuota yksinäistä majakkasaarta. Kotiin tultaessa oltiin märkiä ja väsyneitä.

Joka päivä piti diakonissa Viitasaari raamattutunnin. Tutustuimme Mooseksen elämään ja pääsimme onnellisesti yli Punaisen meren. Näin meren äärellä tajusimme, miten suuri onkaan Jumala . . . hän, joka ihmeitä tekee.

Perjantaina päivä paistoi taas yhtä helteisesti kuin Yyterissä käyntipäivänä. Aamupäivällä neiti Teponoja, Berkemanin jalkahoitolasta, kävi pitämässä jalkatarkastuksen ja kertoi jalkojen hoidosta. Kerrankin sai jollekin valittaa liikavarpaistaan, saipa vielä ohjeita niiden hoidossakin. Iltapäivällä lähdettiin oikein joukolla Reposaaren uimalaan.

Innokkaimmat kävivät siellä vielä seuraavanakin päivänä. Silloin oli viimeinen mahdollisuus palvata itseään. Kadehdittavan ruskeaksi moni äiti tulikin tämän kymmenen päivän aikana.

Savisaaret olivat jälleen vierainamme. Past. Savisaari piti raamattutunnin ja rouva Savisaari kertoi Vaasan herättäjäjuhlista.

Viimeisen leiripäivän iltana hiljennyimme Reposaaren kirkossa yhdessä Herran Pyhälle Ehtoolliselle.

Seuraavana päivänä lounaan jälkeen kiittelimme emäntiä ja isäntiä, jotka olivat meitä leirin aikana palvelleet ja nousimme Junnilan portille tilattuun linja-autoon, joka kuljetti meidät Reposaaren öljysatamaan.

Siellä ihailimme suurta öljylaivaa, jota juuri tyhjennettiin. Täältä lähdimme Juseliuksen mausoleumiin, jossa oppaanamme toimi herra Rautalammi. Poikkesimme Porin kuurojen yhdistykselle ja sieltä Diakonissalaitokselle, jossa ylihoitaja Aili Virtanen esitteli meille sairaalaa ja kertoi laitoksen historiaa. Diakonissalaitoksella saimme myös hyvät kahvit ja niin me virkeinä jatkoimme matkaa Teponojan jalkahoitolaan. Kun kaikki olivat saaneet tarvitsemiaan viiloja ja kylpysuoloja, jatkettiin matkaa. Tutustuimme Porin kaupungin kirkkoon, joka hiljattain täytti sata vuotta. Kiertoajelu päättyi rautatie ja linja-autoasemille.

Niin tämä iloinen joukko vähä vähältä pieneni, kunnes huomasin tekeväni matkaa yksin kuulevien keskellä. Tunsin oloni hiukan raukeaksi, mutta samalla olin kiitollinen Kuurojen Liitolle, että olin saanut olla mukana Junnilan äitileirillä 1964.

Tähän kiitokseen uskon kaikkien äitien yhtyvän!

Yksi kaikkien puolesta.

Suomen Kuurojen Liiton Valtakunnallinen

KUUROJEN PÄIVÄN JUHLA

on syyskuun 27 p:nä klo 14 Lahdessa, Konserttitalossa. Sibeliuksenkatu 8. Arvokas ja korkeatasoinen ohjelma.

Tervetuloa Lahteen jo 26.9. klo 19 illanviettoon Maakuntatalolle, Mariankatu 8 (pihanpuoli). Rouva Aura Ahlbäck on luvannut tulla puhumaan.

»Luokkakokous»

Tämän vuoden keväällä täyttyi puoli vuosisataa, kun me opettaja — sittemmin tarkastaja J. K. Palomaan oppilaina olleet vuonna 1914 jätimme koulumme Turussa. Lähdimme sieltä koulussa saaduilla tiedoilla ja taidoilla sekä hyvillä neuvoilla varustettuina. Oli työpaikkojakin opettajan opastuksella yritetty valikoida ja suunnitella. Silloinhan ei mitään ammattikouluja ollut eikä sitä tärkeätä ammattiopetustakaan, joka kaikille ja varsinkin kuuroille olisi kovin välttämättömästi tarpeellinen maailmalle joutuessa ja itsenäistä elämää yritellessä. Silloinpa vain viime tietoineen, taitoineen ja tarmoineen, joita kukin enemmän tai vähemmän omisti, sai jokainen yrittää suunnitella ja etsiä itselleen tien, jota lähtisi astelemaan. Opettaja puolestaan ehdotteli, valikoi ja puntaroi, mikä kullekin olisi sopinut. Tällainen on aika hidasta edistystä ilman ammattikoulua.

Muistetaan, miten moni lähti tuosta tutusta ja turvallisesta paikasta haikein mielin. Siellähän olimme kasvaneet ja oppineet pitämään kouluamme melkein kotina. Pientä arkuuttakin moni tunsi mielessään tietäessään, että edessä olikin nyt lopullinen lähtö ja tieto, että nyt on tultava omin voimin toimeen suuressa vieraassa maailmassa. Eikä ollut taskussa rohkaisevia »ammattipapereita». Ei muuta kuin enemmän tai vähemmän »loistava» kuurojen koulun päästötodistus, joka ei todista muuta kuin sen, miten on koulun oppiaineissa edistynyt ja menestynyt. Niiden kanssahan ei työpaikkoja ja elämänuria haeta. Vaikka niissä mainitaan käsityön taitokin monella kiitettävimpiinkin asteisiin ulottuvin arvosanoin, niin eipä se paljonkaan perille vie, kun moni haluaisi aivan muuta, jossa taas ei ole opetusta eikä edes harjoitusta saatu.

Viisikymmentä vuotta on nyt siis kohdallamme kulunut ja kaikenlaista on jokainen kokenut ja elänyt tuona aikana. Menettipä joku kotinsa ja synnyinseutunsakin — joka tietenkin on ollut raskain kokemus. Emmekä enää ole niitä toivorikkaita ja arkoja nuoria neitosia ja nuorukaisia, jotka silloin lähtivät koulusta ja — Turusta. Ja enempi osa meistä on jo poistunut sinne, mistä ei kukaan palaa. Pojistakin on jäljellä enää vain Artturi — muut kaikki ovat menneet. Tämän me kuulimme nyt äsken Kodisjoen Iso-Ettalassa luokkatoverimme Katrin kodissa. Kaiken huomaavana hän oli saanut ajatuksen kutsua meidät toiset haluamaansa luokkakokoukseen sinne kotiinsa. Tämä olikin sitten ensimmäinen yhteinen kokoontumisemme koko menneenä aikana ja me olimmekin aina hartaasti halunneet tavata toisemme joskus kaikki yhdessä. — Olosuhteet vain ovat olleet vastaan. — Ilollapa siis lähdettiinkin noudattamaan Katrin kutsua; nythän saamme nähdä toisetkin!

Tältä puolelta Suomea meitä olisi ollut kolme lähtijää, mutta kun Lyydia-toverimme matka katkesikin alkuunsa Kymenlaakson Osuuskaupan pihaan, niin meitä oli suruksemme vain kaksi — Ingrid ja minä.

Kesäkuun kuudes päivä matkattiin kohti Raumaa »65 v.» matkalippu taskussa. Se on hyvä lippu — sillähän pääsee menomatkan hinnalla kotiinkin.

Rauma — pieni ja kovasti kodikas kaupunki! Ainakin minä olin nyt ensi kertaa siellä. Hämmästyttävän hiljaisen vaikutelman siinä sai heti asemahuoneesta ulos astuessa. — Missähän kaikki ihmiset olivat? Kolme jalankulkijaa näkyi ja muutamia »raumlaissi naissi» työvaatteissaan huristelemassa mopoilla! Autojakaan ei tarvinnut vahtia. Niitä oli näkösällä neljäviisi kappaletta — ja nekin vain seisoivat. — Muuten Rauma on ihana kaupunki, vaikka katuja olikin rikki.

Kodisjoelle saapuminen oli hauskasti yllättävä. Olin kuvitellut paikkakuntaa erittäin taajaväkiseksi yhdyskunnaksi, mutta edessä avautuikin laaja vihreä maisema ja maisemassa muutama vauras maatalo. Valkoinen kirkko kummultaan rauhallisena ja hiljaisena, pappila vieressään ja Iso-Ettalan uuden valkean talon vieressä seisoo heidän vanha kotinsa kuin viesti menneisyydestä. Outoa ja juhlallista oli liikkua sen hiljaisissa huoneissa. Tästä kaksisatavuotiaasta, ajan tum-

Jatkuu siv. 16

»Luokkakokouksen» osanottajat. Vas. Ingrid, Katri ja Hilja, takana Artturi.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

Nr 9 1964

MERA KULTUR

Vi lever i en kulturstat och kan vara lyckliga för det. Vi bor i ett kulturland, där lagen beskyddar den enskilda människan och ger henne frihet och rättvisa. Men då och då förekommer det i alla fall okultiverade tilldragelser i vår krets, hat, råhet och slagsmål, trots att det inte finns någon orsak till detta. Om detta sker hos den stora allmänheten, rör det oss inte så mycket. Men om det förekommer bland döva, så är det nog skäl för oss att se upp.

Nu och då får jag brev, där man klagar över intermezzon bland döva, som är sådana att man kan hänföra dem till de okultiverades område.

I ett brev klagar man över att döva kan bli till den grad häftiga över en småsak, att de rusar på en annan döv på offentliga platser. Det är klart att vi inte kan ha samma åsikt i alla frågor, men en bildad människa högaktar andras synpunkter och tar inte till nävarna för att framhäva hur mycket bättre den egna åsikten är. Det är mycket beklagligt att sådant sker bland de döva. Vi borde ju framträda som goda exempel för den stora allmänheten.

Jag har också fått annat brev, där en svenskspråkig döv flicka är ledsen över den behandling hon har utsatts för. När hon träffar finskspråkiga döva i Finland säger de: Far till Sverige, om du talar svenska. När hon besöker Sverige behandlas hon inte bättre av svenskarna heller. Naturligtvis är dessa händelser endast undantagsfall, men de har förekommit i alla fall. Jag skulle säga att de tider är förbi då språkstriderna rasade i Finland. Det är ju så att finnarna är i majoriteten och därför också har större bestämmanderätt, men besitter vi någon bildning alls så högaktar vi varandra och visar vår aktning också för de svenskspråkiga. Man må tänka om oss vad man vill i utlandet, men alla döva i Finland borde visa vänlighet mot varandra. De döva bildar en så liten grupp, att de inte har råd att gräla inom den. Och de döva har en tung börda att bära, det är inte skäl för andra döva att öka bördan, istället borde man försöka lätta på belastningen för andra.

Mera kultur och mera aktning för varandra i vår dagliga samvaro önskar.

R. S.

TILL AMERIKA

Döva i Finland har mistat en av sina präster, inte helt och hållet, endast för ett år. Dövprästen för Åbo distriktet, Eino Savisaari, avreste till USA den 26 juli. Då lämnade fartyget hamnen med familjen Savisaari ombord. Som vi vet består familjen dessutom av dövlärarinnan Terttu Savisaari och barnen Jaakko, Leena och Juha. För ett halvt år sedan började pastor Savisaari sina förberedelser för resan till USA. Det är en studieresa han gör, för där har undervisning, vård och själavården bland döva utvecklats mycket långt, liksom mycket annat på andra områden. Ett stipendium från Lutherska Världsförbundet har möjliggjort resan. Då stipendiet förutsatte att stipendiaten måste uppehålla sig ett helt år i USA, gick inte familjen med på att stanna kvar på egen hand, utan ville följa med. Pastor och fru Savisaari har lovat berätta i sina brev om resan och sina erfarenheter också i de dövas tidskrift, som å sin sida önskar god resa och lyckosamma studier. Vi väntar nu på nyheter.

Som vikarie för pastor Savisaari fungerar pastor Olavi Ikonen, välkänd av många döva på grund av hans intresserade teckenspråksstudier och vilja att bli förtrogen med de dövas värld. De dövas tidskrift önskar honom och hans familj välkommen till arbetsfältet.

FRÅN REDAKTÖRENS STOL

I ett litet, trevligt kåseri i detta nummer av signatur Lr säges det, att de unga endast läser festannonserna i Tidskrift för döva.

Jag tillåter mig påstå att de äldre döva knappast heller läser något annat.

Jag bevisar mitt påstående med följande klara exempel. I mars numret redogjorde jag för faktorer som gäller vid redigering och tryckning av tidskriften. Jag gav också anvisningar om hur bidrag skall skickas till redaktionen. Men fortsättningsvis skickas bidragen till kansliet i Helsingfors.

Ett bevis till, jag är troligen den döve i Finland som får de flesta »örfilarna», emedan Tidskrift för döva fortsättningsvis kommer ut försenad. I mitt kåseri i mars numret förklarade jag också den sidan av saken sålunda, att redaktören redigerar tidskriften men han trycker den inte. Jag försäkrade att tidskriften skulle vara färdig regelbundet i början av månaden om den trycktes i Tavastehus.

Men vem skulle läsa detta, knappast någon. Man öser bannor. Under mötet i Vasa överfölls jag av en tant som förgrymmad påstod att tidskriften hålls på redaktionen i veckor och postas först i slutet av månaden. Hon fordrade att tidskriften skulle postas redan i början av månaden och blev ännu ilsknare då jag förklarade att man inte kan posta en tidning förrän den är tryckt.

Tidskriften trycks nu i Tavastehus och kommer ut i början av varje månad, troligen omkring den 1—5, så får också tryckeriet andrum.

Redaktionen har nu också mera andrum, men skrivelserna måste vara inlämnade senast den 7:de varje månad. Men mötes- och festannonser samt liknande meddelanden kan insändas per den 15:de.

Allt material skall sändas under adress: *Kuurojen Lehti — Tidskrift för döva, Box 62, Tavastehus.*

SEMESTERRESA TILL NORGE

Hammerfest kyrka.

Vi var 4 personer, Margarethe, Yngve, Ole och jag, som startade från Jakobstad kl 5,20 på morgonen den 11 juli. Vi kom till Vasa och därifrån tog vi båten Korsholm till Umeå (Sverige). Yngves bil var med på båten. Båtresan tog 6 1/2 timme och kl 14,30 (svensk tid) var vi i Umeå. Vi hade bara en halv timme på oss att handla, sedan stängdes affären. Där mättade vi våra hungriga magar. Vi körde ner via Sveriges vackra städer nämligen Örnsköldsvik och Härnösand, till Vivstavarv, 16 km norr om Sundsvall. Där tältade vi på en campingplats. Första natten i tältet frös vi, men när vi tog mera kläder på oss blev det bra. Följande morgon simmade Margarethe och jag för att bli pigga och så drack vi kaffet som vi kokat själva. Sedan vi packat ner tältet for vi därifrån kl 10. Besökte städerna Sundsvall, Söderhamn, Gävle och Falun. Vi tittade in i Falu kyrka, som är vacker och mycket gammal. Kl 19.30 kom vi till Leksand till Carlborgsonsgård, där det finns ett sommarhem för döva. Där pågick som bäst Sveriges dövas kongress (årsmöte) och kulturvecka, men vi stannade där bara två nätter. På morgonen kl 9 körde vi norrut. Vid vägen stannade vi och kokade mat. När maten blev färdig, kallade Margarethe och jag på Yngve och Ole. Ole skulle sätta sig och då stötte hans fot till stekpannan, så den spillde ut köttbullarna, som rullade ut på marken. Vi plockade upp köttbullarna och lagade såsen på nytt, vi hade ingen mat annars att äta. Det var ett litet roligt äventyr. Kl 20 var vi i Östersund, tittade på stan en timme och började söka efter campingplats. Vi fick tältplats i närheten av Åre.

Följande morgon, den 15.7. fick vi småningom se snö på bergen och kl 11 var vi i Åre. Vi tog först tåg en bit upp, sedan bytte vi till linbana, där högst två personer får stå i en bur. Och så bytte vi en tredje gång förrän vi var uppe på Åre. Fin utsikt! Det var som att åka i ett flyplan, ty bilar, hus och vägar var små som leksaker nere i dalen. Sen fick vi fortsätta till fots upp till Åreskutans topp. Där finns ingen väg, inga träd, bara berg och stenar. När vi hamnade i snön, lekte vi snöbollskrig. Det var roligt att få vinterminnen. Tänk att det finns snö mitt i högsommaren. Vandringen räckte 2 timmar. Äntligen nådde vi toppen, där det fanns en liten stuga. Där serverades kaffe och vi var också kaffesugna.

Det blåste mycket däruppe, för Åreskutan topp ligger 1.419 m över havet. Det var lättare att gå nerför berget, mitt i snön träffade vi de döva Jakobstadsborna Astrid och Alf. Det började regna, för första gången under vår resa. Vi gick och åkte på samma sätt som när vi kom upp. Vi var hungriga som vargar när vi kommit ner, så vi gick in i en bar för att bli mättade.

Vi körde längs Trondheimvägen och vek av för att köra 8 km till Tännforsen, en stor fors som har ett 32 m. vattenfall. Vi körde tillbaka till huvudvägen och fortsatte över gränsen (Sverige—Norge). Bergen började bli högre och högre. Oj, ett så vackert landskap, höga och låga dalar med sjöar. Vi kommer aldrig att glömma det. Det var så spännande att se hur olika landskapet var mot vårt hemma i Finland.

Vi tältade på en campingplats, 40 km från Trondheim. Kl 12 följande dag var vi i Trondheim. Vi såg oss omkring, handlade och besökte Trondheims domkyrka. Det är en ovanligt vacker kyrka. Där inne träffade vi 2 döva unga män som kommit med motorcykel från Stavanger (södra Norge). Vi gick in i en bar för att äta och där träffade vi en döv dam som var hemmahörande i Trondheim. Vi passade på att fråga var dövskolan låg. Hon förklarade att den ligger vid Bispegatan 9. B, cirka 400 m från domkyrkan. Vi tittade på skolan men kunde inte komma in då den var stängd för sommarlovet.

Kl 17,30 körde vi norrut med bilen. Vi övernattade på en campingplats där det fanns en fin toilett, strykrum m.m. Vi fick duscha där. Följande morgon den 17.7. regnade det och vi körde nästan hela dagen. Tittade litet på Mosjøen och Mo i Rana för att fortsätta upp till Krokstrand. Där övernattade vi. På lördag den 18.7. hade vi brått att stiga upp, packa och köra iväg. Vi hoppades att vi skulle hinna till Narvik till kvällen. Vi fick åka med färja flere gånger. Första färjan fick vi vänta på nära en timme. Där var en lång bilkö. Det gick ca 1 timme till färjåkningen, där gick mycken tid. Vi fick åka färja 4 gånger förrän vi kom till Narvik. Betalade för varje färjåkning.

Vi besökte lappar i Norge. Från vänster: Yngve, Margarethe och jag.

Snöbollskrig i Åre. Från vänster: Yngve, jag och Margarethe.

När bilen körde över polcirkeln, var det bara ödemarker och inga träd. Vi var i närheten av snö ty vi var högt uppe på ett berg. Kl 11,30 på natten kom vi fram till Narvik, där vi tältade. På söndag morgon träffade vi Astrid och Alf igen. De tältade på samma campingplats som vi. Nu fick vi åka färja två gånger när vi lämnade Narvik. På måndagen den 20 närmade vi oss Hammerfest. Uppe i ödemarken träffade vi lappfamiljer som bor i kåtor. De sålde renskinn, tofflor, renhorn m.m. Vi fick se in i en kåta och tyckte synd om dem som bodde där. Tänk vi har ett gott hem i ett riktigt hus, det skall vi vara glada för. Margarethe och jag köpte norsklapska tofflor.

Nu fick vi igen åka färja, från Stallogargo till ön där staden Hammerfest ligger. Kl 21 kom vi fram till Hammerfest, världens nordligaste stad. Den var oväntat vacker, men luktade fisk. Vi såg många fiskmåsar vid sjön och många fiskbåtar. Det fanns så mycket stenar på campingplatsen så det var svårt att hitta en lämplig tältplats. Efter att ha sökt länge var vi tvugna att tälta på en ganska bra mark. Efter en liten stund såg vi några renar på campingplatsen. En pojke körde bort dem till skogen. Alla träd är korta och krokigt växta. På tisdag morgon promenerade vi, köpte souvenirer m.m. Vi tittade in i en modern kyrka (se bilden) som byggdes år 1961. Där fanns många turister.

Vi hade tänkt köra ända till Nordkap, men det finns ingen bilväg dit. Man måste ta båt tidigt på morgonen från Hammerfest till Nordkap och nu var det redan mitt på dagen. Försent! Vi lämnade Hammerfest kl 13, tog färjan tillbaka till Stallogargo och körde hela vägen ner och kom kl 18 till Finlands gräns. Första natten sov vi på finsk mark i Enare, men där fanns så mycket mygg. Vi köpte renhorn som vi skall ha till minne. Vi tänker ställa upp den i hallen hemma. Yngve köpte renskinn att ha på golvet.

Kl 17 kom vi via Ivalo och Sodankylä till Rovaniemi. Bergen blev lägre och lägre och allt var så annorlunda mot Norge. I Ii tältade vi, det var sista natten vi sov i tält. Campingområdet var så vackert och trevligt, det låg vid älven.

Nästa morgon den 23.7. steg vi upp med vetskapen om att det var vår sista dag på semesterresan. Vi började få hemlängtan efter att ha varit borta 13 dagar. Kl 14,30 kom vi till Jakobstad. Allt hade gått bra trots att vägarna var smala och kurviga i Norge. Vi hade åkt 4.345 km. Vi är nöjda med vår semesterresa, men måste ändå säga »Borta bra, men hemma bäst».

Lena.

»ATT HÖRA, 'KONTRA' ATT INTE HÖRA»

En enkät vid Bosöns Idrottsfolkhögskola, utförd av den döve eleven Arne Lundqvist, innehöll bl. a. följande fråga: »Vilka problem tror Du är de största för en döv i gemenskapen med hörande?» Det är möjligt att Arne själv kommer att redovisa och kommentera resultaten av enkäten men jag vill i alla fall ta upp frågan om »problemen» sedda ur egen synvinkel.

Frågan kan naturligtivs besvaras mycket enkelt med de få orden: »att inte höra», men vad innebär de orden egentligen.»

Det är ju klart att det största problemet för en döv är att inte höra, för en blind att inte se o. s. v., men med denna subjektiva slutledning följer en mängd andra problem och det är några av dessa jag nu vill beröra något.

Tag ett problem, vilket som helst, som eleverna fått i uppgift att lösa När svaret så småningom ska deklareras göres detta i form av ett litet föredrag över ca 5 min. Hela klassen kan då lätt granska sina egna svar och jämföra dem med lärarlösningen och allt hinnes med under lektionen, utom för den döve. Allt måste förklaras efter lektionens slut, hinnes inte med på den korta rasten, nya lektioner, nya problem, mer att förklara och så tar dagen slut utan att den döve fått någon större

behållning av vad som sagts under lektionerna. Kvällen är inne och det är tid att förklara vad som hänt för vår döve kamrat. Ett för båda parter mycket tidsödande och tålamodsprövande arbete, tidsödande därtör att man måste prata långsamt och tydligt och ibland även upprepa hela meningar plus förtydliganden, tålamodsprövande därför att det hela tiden går så långsamt framåt och inte minst, man har så sällan tid att vara tålmodig, tyvärr. Detta, att tro sig ligga till last för sina hörande kamrater, att jämt behöva be om hjälp, be dem tala sakta och tydligt, tror jag är ett av de större problemen med att »inte kunna höra».

Ett annat exempel hämtar vi från idrottsplatsen, en fotbollsmatch t. ex. Med små enkla tillrop, varningsrop och över huvud taget med hörselns hjälp får man spelet att flyga efter ett jämnt och inte så ansträngande mönster. Den döve hör naturligtivs inte tillropen, hör inte flåsandet från motståndaren som kommer jagande bakifrån och vår döve kamrat mister bollen och får skällning för det. Samma sak händer naturligtvis också de hörande men det märks inte så mycket som när man vet om att en av de 22 spelarna är döv. Härmed är det däremot inte sagt att den döve blir ställd utanför laggemenskapen, många gånger kan det bli som i fallet Arne. Han gick ut bland de bättre i skolan, klarade sig utmärkt inom alla idrotter och representerade dessutom skolan i fotboll och handboll, vilka som bekant är lagidrotter och där övriga kamrater var hörande.

Men trots eventuella framgångar kvarstår i alla fall det problemet för den döve att på riktigt komma in i »gänget», att inte behöva stå utanför och därmed bli påmind om sitt handikap.

Det tredje, och kanske det känsligaste problemet, tror jag är följande:

I ett rum sitter några stycken grabbar och berättar roliga historier. Det har berättats många sådana under kvällens lopp och efter en riktig »pangsak» vänder sig någon till vår döve vän och utbrister spontant: »Hörde du!» eller när vår döve vän säger att han måste in till staden för att tala med en kamrat och då får höra: »Du kan väl ringa!»

VAD GÖR DE DÖVAS PRÄST

Vi människor har ofta den föreställningen att vi själva har oerhört mycket att göra och att vi får arbeta mer än våra krafter förslår, medan andra klarar sig lättare. Misstankar om lättja drabbar oftast sådana personer som arbetar på det andliga området och vars arbetstid inte följer klockslag, som inte är oavbrutet under ögonen på någon förman. Många har den föreställningen om dövprästerna, man tror att de klarar sig undan med ett lätt arbete, därför att vi inte känner till deras arbetsfält. Dövprästen i Åbo distriktet har skrivit en verksamhetsberättelse över detta års sju första månader för att insändas till myndigheterna. Vår redaktion är i tillfälle att publicera den nu. Det vill säga den publiceras på den finska sidan, medan den svenska versionen kommer in i oktobernumret.

Detta kanske mången gång tas upp av den döve som något ironiskt, men jag tvivlar stark på att någon försöker utnyttja ett handikap för sin ironi, och skulle detta ändå hända kallas det inte längre ironi utan för elakhet, och då faller det i så fall utanför kamratkretsen.

Man måste m. a. o. som döv i gemenskapen med hörande, lära sig att acceptera att kamraterna ibland glömmer att man är döv och att det någon gång också skämtas på bekostnad av dövheten.

Ska jag nu summera vad jag pratat om kommer jag kanske fram till följande.

Största problemet för en döv i gemenskapen med hörande är naturligtvis »att inte höra», men ur detta »att inte höra» växer det fram olika problemgrenar liksom administration vid en arbetsplats eller t. ex. en skola. Manilla-skolan säger en hel del, men efter lite tankearbete får vi fram »grenar på trädet» såson rektor, lärare, elever, lokaler m.m.

Grenarna på »att inte höra»-problemet, som jag tagit upp här skulle sålunda kunna vara:

I. Att jämt behöva be hörande kamrater om hjälp, att ligga till last.

II. Att komma in i gänget och slippa stå vid sidan om och vantrivas.

III. Att för en stund bli bortglömd, inte på grund av individ utan som varande annorlunda, samt att bli påmind om sitt handikap både under skämt och allvar.

Ja, detta är alltså vad jag, en hörande med knappt ett års erfarenhet av döva, tror mig förstå, inte påstå mig veta, varför jag välvilligt ställer min artikel till förfogande i och för kritik både iform av upplysning och ev. tillrättavisning.

Kent Carlén

SDR Kontakt.

SEPTEMBER ÄR INNE OCH SKOLORNA ÖPPNAR DÖRRARNA:

Från Borgå dövskola berättas att specialgrupphöranläggningar har installerats i 7 klassrum tack vare ett anslag som beviljats. Hörapparatcentralen Ab har utfört arbetet. Åbo skola har fått ett liknande anslag och de övriga finska skolorna torde redan ha sådana anläggningar. I Borgå konfirmerades senaste vår 7 elever, av vilka 4 avgick.

Dövskolans internat i Kuopio fick motta en trevlig gåva av damerna i Kuopio—Kallavesi Lionsklubb för en tid sedan. Den bestod av rytminstrument, nämligen trumma och slaginstrument.

Från hemlandet

HILJA HELLÖRE DÖD

Den 17 juni avled i Jakobstad fru Hilja Hellöre, född Pirttinen. Hon föddes den 6 december 1886 i Multia och var vid sitt frånfälle 77 år. Hon gick i dövskolan i St. Michel. Efter ett års arbete i Jyväskylä flyttade hon till Jakobstad och fick plats på Strengbergs tobaksfabrik där hon arbetade i 6 år. Hon gifte sig med bonden Viktor Hellöre och blev bondvärdinna. Hon var med bland de första medlemmarna när Jakobstads dövförening grundades år 1927 och likaså de dövas kvinnoförening.

Med tacksamhet välsignas minnet av Hilja Hellöre och hennes verksamma levnadsbana.

Hon välsignades till gravens ro den 25 juni i Pedersöre kyrka i Jakobstad, i närvaro av sörjande make, barn, barnbarn, släkt och vänner. Jordfästningen förrättades av pastor Sven Domars.

URHEILU URHEILU

Puheenjoht. Carl-Erik Martola
Hakamäki 4 F 81, Tapiola

Toiminnanjoht. ja rahastonhoit.
Kauko Mäkelä
Lentäjänkatu 10, Naistenmatka
Postisiirtotili 6602

Urheiluosastoon tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä os.: Kauko Mäkelä, Lentäjänkatu 10, Naistenmatka.

SKUL:n Yleisurheilumestaruuskilpailut

— järjestyksessään 37:nnet — mestaruuskilpailut pidettiin Turussa elokuun 8—9 p:nä. Osanottajien lukumäärä oli 64, sama määrä kuin viime vuonna. 2 uutta SKUL:n ennätystä saatiin 1.500 m ja ruotsalaisviestissä, Viitakankaan 4.08,6 ja Heron 2.06,8 tuloksina. Enemmät selostukset kilpailujen kulusta seuraavassa numerossa.

Tulokset:

100 m: 1) T. Suutari Ryhti 11,8, 2) E. Ojantakanen Valpas 11,8, 3) P. Mikkola Hero 11,8, 4) K. Frondelius Valpas 12,2.

200 m: 1) T. Laine Hero 23,9, 2) O. Lehti Hero 24,0, 3) P. Mikkola Hero 24,2, 4) E. Ojantakanen Valpas 24,3, 5) V. Lampinen Valpas 26,0.

400 m: 1) O. Lehti Hero 52,9, 2) J. Flinkman Valpas 56,0, 3) K. Immonen Valpas 57,8.

800 m: 1) E. Viitakangas TKU 2.00,9, 2) O. Lehti Hero 2.02,0, 3) J. Laine Hero 2.05,9, 4) E. Paavola Häli 2.08,0, 5) K. Immonen Valpas 2.11,3, 6) J. Flinkman Valpas 2.11,8, 7) P. Kangas Jalo 2.14,0, 8) E. Kolu 2.15,4.

1.500 m: 1) E. Viitakangas TKU 4.08,6, 2) P. Savolainen Jalo 4.13,9, 3) K. Kuningas Valpas 4.20,2, 4) E. Kolu Jalo 4.22,0, 5) J. Laine Hero 4.49,3, 6) E. Paavola Häli 4.50,8, 7) P. Jaakkola 5.11,0.

5.000 m: 1) P. Savolainen Jalo 15.37,6, 2) K. Kuningas Valpas 16.20,3, 3) E. Kolu Jalo 16.42,1, 4) P. Jaakkola Valpas 18.20,4, 5) T. Vallenius Valpas 18.39,6.

4×100 m viesti: 1) Hero (O. Lehti, P. Mikkola, J. Laine ja T. Laine) 46,6, 2) Valpas (J. Flinkman, K. Frondelius, V. Lampinen ja E. Ojantakanen) 48,1, 3) TKU (J. Valli, E. Viitakangas, E. Pajunen ja H. Sandholm) 49,1.

Ruotsalaisviesti: 1) Hero (P. Mikkola, T. Laine, J. Laine ja O. Lehti) 2.06,8, 2) Valpas I (K. Frondelius, E. Ojantakanen, K Immonen ja J. Flinkman) 2.11,0, 3) TKU (E. Pajunen, J. Valli, H. Sandholm ja E. Viitakangas) 2.12,0, 4) Valpas II (I. Mäkinen, A. Kivi, K. Kinnunen ja S. Marjamäki) 2.20,9.

Korkeus: 1) P. Saarikoski Wellas 176, 2) H. Lind Valpas 173, 3) T. Tiirikka LKU 165.

Pituus: 1) P. Mikkola Hero 658, 2) T. Suutari Ryhti 646, 3) P. Saarikoski Wellas 619, 4) V. Heikkilä Ryhti 612, 5) E. Pajunen TKU 583.

Kolmiloikka: 1) V. Heikkilä Ryhti 14.10, 2) P. Saarikoski Wellas 13.26, 3) J. Rankamaa Hero 12.25.

Seiväs: 1) T. Suutari Ryhti 400, 2) E. Keski-Levijoki Valpas 330, 3) P. Jussila Jalo 300.

Kuula: 1) O. Kaisanlahti Valpas 13.33, 2) Arvi Hänninen Valpas 12.10, 3) Simo Kujala Valpas 11.59.

Kiekko: 1) A. Hänninen Valpas 35.32, 2) O. Kaisanlahti Valpas 34.77, 3) A. Virtanen PKU 30.61, 4) T. Tiirikka LKU 29.90, 5) A. Hämäläinen Jalo 29.87, 6) S. Kujala Valpas 28.77.

Keihäs: 1) S. Kujala Valpas 53.30, 2) A. Hämäläinen Jalo 46.85, 3) P. Johansson Jalo 44.81, 4) J. Valli TKU 41.48.

Nuorten tulokset:

100 m: 1) T. Laine Hero 11,8, 2) J. Rankamaa Hero 12,2, 3) S. Marjamäki Valpas 12,5, 4) M. Ventelä Wellas 12,9, 5) A. Kivi Valpas 13,0, 6) K. Kinnunen Valpas 13,1, 7) P. Jokelainen Kunto 13,4.

1.000 m: 1) E. Saarikoski Wellas 2.48,9, 2) P. Jokelainen Kunto 3.01,6, 3) S. Marjamäki Valpas 3.09,9, 4) A. Kivi Valpas 3.31,3, 5) P. Viinikainen Kunto 3.55,0.

Kiekko: 1) R. Siiskonen Jalo 36.77, 2) O. Ottela MKU 36.33.

Pituus: 1) T. Laine Hero 650, 2) E. Saarikoski Wellas 614, 3) M. Ventelä 566, 4) K. Kinnunen Valpas 541, 5) J. Rankamaa Hero 533.

Seiväs: 1) H. Lind Valpas 320, 2) K. Kinnunen Valpas 280, 3) I. Mäkinen Valpas 280.

Kuula: 1) O. Ottela MKU 13.75, 2) R. Siiskonen Jalo 12.50, 3) M. Ventelä Wellas 11.65, 4) S. Marjamäki Valpas 11.62.

Keihäs: 1) R. Siiskonen Jalo 49.88, 2) E. Saarikoski Wellas 49.05, 3) O. Ottela MKU 40.33, 4) I. Mäkinen Valpas 38.87, 5) P. Viinikainen Kunto 35.80, 6) P. Jokelainen Kunto 35.45.

Naisten tulokset:

100 m: 1) A. Saunamäki Wellas 15,1, 2) A. Vulkko Pietars. KU 15,2, 3) I. Hyttinen Valpas 15,9, 4) L. Särkijärvi Jalo 16,2, 5) T. Oksanen Valpas 16,6.

Korkeus: 1) K. Vuorimies Wellas 120, 2) A. Saunamäki Wellas 120, 3) A. Kilpeläinen Hero 120, 4) A. Vulkko Pietars. KU 120, 5) I. Hyttinen Valpas 120, 6) L. Särkijärvi Jalo 120, 7) T. Oksanen Valpas 110.

Pituus: 1) M. Onatsu Valpas 446, 2) A. Saunamäki Wellas 428, 3) A. Vulkko Pietars. KU 372, 4) I. Hyttinen Valpas 370, 5) T. Oksanen Valpas 334.

Kuula: 1) K. Vuorimies Wellas 9.58, 2) M. Onatsu Valpas 9.44, 3) A. Kilpeläinen Hero 8.02, 4) L. Särkijärvi Jalo 8.02, 5) T. Rantanen TKU 6.51.

LIITTOVALTUUSTO JA ALOITTEET

Turussa 9.8.64 pidetyn SKUL:n liittovaltuuston kokouksen työjärjestyslistasta puuttuu liittovaltuuston jäsenien tai jäsenseurojen aloitteita. Näyttää siltä, että liiton toiminta olisi organisoitu niin, että ei ole enää aihetta keksiä uusia aloitteita. Niin ei ole laita vaan todellisuudessa liiton toiminta kehityksessään vaatii alituisesti aloitteita. Liiton toimintasääntöjen mukaan liittovaltuusto on päättävä elin ja liittojohtokunta on toimeenpaneva elin. Lisäksi liittojohtokunnalla on toimintasääntöjen määräämät tehtävät (vuosittaiset »rutiinitehtävät»). Äskeisessä liittovaltuuston kokouksessa liittojohtokunta teki esityksiänsä kokoukselle niin kuin viime aikoina, sillä niille piti saada liittovaltuuston hyväksyminen. Nykyään liittojohtokunnan toiminta on korkean paineen alaisena. Uusien toimintasääntöjen vuoksi urheilijoiden ja seurain luokittelu ja lisäksi kuurojenkoululaisten urheilupäivien järjestäminen vaativat aikaa viepää toimintaa.

Jos liittovaltuusto olisi aloitekykyinen ja lisäksi havaitsemiskykyinen liittojohtokunnan yhä lisääntyvistä töistä, jotka selviävät toimintakertomuksesta, niin liittojohtokunnan pienen jäsenluvun (5) takia minä tässä ilmaisen hartaan toivomuksen, että työn ruuhkautumisen välttämiseksi 12 jäseninen liittovaltuusto oman toiminnan ohella osallistuisi aktiivisesti toimintaan. Tässä tapauksessa liittovaltuusto voisi muodostaa toimikuntia, joissa jäsenet voisivat valmistella eri asioita ja toimenpiteitä. Tästä muodostuisi mitä tiiviimpi yhteistoiminta liittovaltuuston ja liittojohtokunnan välille, ja kehitys vaatiikin sitä. Samalla haihtuisi vielä vallitseva ajatus tarpeettomasta liittovaltuustosta.

K. M:lä.

TAMPEREEN KUUROT URHEILIJAT

seuran kansalliset yleisurheilukilpailut pidettiin Tampereen Lamminpään urheilukentällä heinäkuun 12 p:nä 1964. Osanottajia oli yllättävän paljon 28 ja kilpailuja suosi kaunis sää.

800 m juoksu oli kilpailuista paras nähtävyys Lehden ja Viitakankaan ollessa taistelussa voitosta ja tulos oli rataan nähden vallan lupaava. Mitään uusia ennätyksiä ei ole syntynyt kilpailuissa, tulokset kauttaaltaan tasaisia.

Kilpailutulokset: 100 m: 1) Tapio Laine 11,7, 2) Pertti Mikkola 11,9, 3) Olli Lehti 12,1. 800 m: 1) Olli Lehti 2.00,6, 2) Eero Viitakangas 2.00,6, 3) Jaakko Laine 2.09,5, 4) Pauli Savolainen 2.11,6, 5) Seppo Laukkanen 2.17,5, 6) Kalevi Immonen 2.30,0. 3.000 m: 1) Pauli Savolainen 9.01,3, 2) Jaakko Laine 9.35,7, 3) Eino Kolu 9.36,6. Kuulantyöntö: 1) Simo Kujala 12.11, 2) Arvi Hänninen 11.90, 3) Pentti Johansson 10.90, 4) Heino Hirvelä 10.31. Pituushyppy: 1) Pertti Mikkola 629, 2) Tapio Laine 619, 3) Keijo Fondelius 606, 4) Erkki Hummelin 581, 5) Erkki Sandholm 564, 6) Erkki Ojantakanen 548. Keihäänheitto: 1) Simo Kujala 55.95, 2) Arvo Hämäläinen 47.83, 3) Pentti Johansson 47.72, 4) Jorma Valli 45.05. Ruotsalainen viestijuoksu: 1) Helsingin Hero 2.11,0, 2) Tampereen Kuurot Urheilijat 2.12,4, 3) Turun Valpas 2.13,3.

Naisten 100 m: 1) Maire Onatsu 14,1, 2) Toini Rantanen 18,3. Naisten kuulantyöntö: 1) Maire Onatsu 8.72, 2) Toini Rantanen 722.

KYMENLAAKSON KUUROJEN URHEILUSEURA TÄHDEN JÄRJESTÄMÄT KANSALLISET URHEILUKILPAILUT 28.6. 64

Kymenlaakson Kuurojen urheiluseura Tähti järjesti kansalliset yleisurheilukilpailut Kotkassa Metsolan urheilukentällä sunnuntaina 28 p:nä kesäkuuta. Kilpailut olivat samalla seuran 45-vuotisjuhlakilpailut joissa saavutettiin seuraavat tulokset:

100 m: 1) Erkki Ojantakanen, Turun Valpas 11,9, 2) Tapio Laine, Helsingin Hero 12,0, 3) Pertti Mikkola, Helsingin Hero 12,2, 4) Ossi Ottela, Mikkelin Kuurot Urheilijat 13,1, 5) Erkki Hummelin, Jyväskylän Jalo 13,2.

Pituushyppy: 1) Tapio Laine, Helsingin Hero 620, 2) Pertti Mikkola, Helsingin Hero 607, 3) Erkki Ojantakanen, Turun Valpas 586, 4) Erkki Hummelin, Jyväskylän Jalo 562, 5) Martti Peltola, Kyminlaakson Tähti 528.

Kuulantyöntö: 1) Arvi Hänninen, Turun Valpas 12.31, 2) Ossi Ottela, Mikkelin Kuurot Urheilijat 11.79, 3) Pentti Johansson, Jyväskylän Jalo 10.73, 4) Martti Peltola, Kyminlaakson Tähti 10.50.

400 m: 1) Olli Lehti, Helsingin Hero 53,8, 2) Pertti Mikkola, Helsingin Hero 55,2, 3) Jaakko Flinkman, Turun Valpas 56,3, 4) Jaakko Laine, Helsingin Hero 56,4.

3.000 m: 1) Pauli Savolainen, Jyväskylän Jalo 9.15,2, 2) Erkki Paavola, Hämeenlinnan Häli 10.00,8, 3) Seppo Laukkanen, Jyväskylän Jalo 10.09,7, 4) Jaakko Laine, Helsingin Hero 10.29,6, 5) Olli Lehti, Helsingin Hero 10.48,9.

SKUL:n seurojen yleisurheilusarja 1. 8. 1964

1. Helsingin Hero

1. Tapio Laine 100 m 11,7 678
   Olli Lehti 800 m 2.00,6 678
3. Pertti Mikkola 100 m 11,9 .. 623
4. Pertti Mikkola korkeus 165 605
5. Olli Lehti 400 m 53,9 588
6. Pertti Mikkola pituus 629 .. 585
   Tapio Laine pituus 629 585
8. Olli Lehti 100 m 12,1 572
9. Jaakko Laine 3.000 m 9.35,7 543
10. Veikko Ristinen kuula 10.89 491
11. Jaakko Laine 800 m 2.09,5 .. 490
12. Jaakko Laine 400 m 56,0 .. 480
13. Jaakko Laine korkeus 150 .. 464
14. Jaakko Laine 1.500 m 4.35,0 454
15. Raimo Turunen kuula 10.32 445

pist. 8.281

Lehti ja Viitakangas saavuttivat 800 metrissä saman ajan Tampereen kansallisissa kilpailussa. Samoin Mikkola onnistui tällä kertaa pituushypyssään, missä hän epäonnistui Turun ja Helsingin seuraotteluissa.

2. Tampereen KU.

1. Eero Viitakangas
   1.500 m 4.07,2 788
2. Eero Viitakangas
   800 m 2.00,6 678
3. Eero Viitakangas 400 m 55,5 505
4. Heino Hirvelä 100 m 12,4 .. 503
5. Jorma Valli 100 m 12,5 482
6. Erkki Pajunen
   kolmiloikka 11.45 452
7. Heino Hirvelä kuula 10.31 .. 444
8. Erkki Pajunen pituus 569 .. 441
9. Jorma Valli keihäs 45.05 .. 440
10. Heikki Sandholm pituus 564 430
11. Erkki Pajunen 100 m 12,8 .. 422
12. Heikki Sandholm 100 m 12,9 404
13. Heikki Sandholm
    kolmiloikka 10.91 393
14. Heikki Sandholm kuula 9.51 386
15. Heikki Sandholm 400 m 58,2 384

pist. 7.528

Tampere rynnisti tällä kerralla toiseksi tässä sarjassa Viitakankaan ansiosta.

3. Turun Valpas

1. Simo Kujala keihäs 55.95 .. 645
2. Simo Kujala kuula 12.11 .. 591
3. Arvi Hänninen kuula 11.90 573
4. Heikki Lind korkeus 160 .. 555
5. Erkki Ojantakanen
   100 m 12,2 548
6. Keijo Fondelius pituus 606 527
7. Keijo Fondelius 100 m 12,3 525
8. Jaakko Flinkman 400 m 56,1 475
9. Taisto Säkkinen korkeus 150 464
10. Erkki Ojantakanen
    pituus 579 463
11. Kalevi Immonen 400 m 58,2 384
12. Taisto Säkkinen keihäs 40.87 370
13. Tuure Vallenius
    1.500 m 4.45,4 369
14. Heikki Lind pituus 528 353
15. Kalevi Immonen 800 m 2.30,0 153

pist. 6.995

Missä Kaisanlahden tulokset viipyvät? Viime kesänä Kaisanlahti aloitti urheilukauden uudella kuulantyöntöennätyksellä. Kenties hän säästi uuden ennätyksensä elokuun 8 päiväksi Turun urheilupuistossa?

4. Porin KU.

1. Aarne Virtanen
   kolmiloikka 11.28 433
2. Aarne Virtanen 400 m 57,8 400
3. Aarne Virtanen kiekko 30.82 395
4. Aarne Virtanen pituus 545 389
5. Aarne Virtanen kuula 9.16 361
6. Antti Männistö kuula 9.15 360
7. Seppo Jakobsson kuula 9.14 357
8. Antti Männistö
   kolmiloikka 10.18 317
9. Aarne Virtanen 100 m 13,4 316
10. Seppo Jakobsson
    kolmiloikka 10.14 313
11. Aarne Virtanen keihäs 31.90 230
12. Antti Männistö 100 m 14,0 225
13. Antti Männistö pituus 462 223
14. M. Johansson keihäs 30.21 204
15. Seppo Jakobsson pituus 450 200

pist. 5.723

5. Jyväskylän Jalo

1. Pauli Savolainen
   10.000 m 31.39,0 875
2. Pauli Savolainen
   3.000 m 9.01,3 736
3. Eino Kolu 3.000 m 9.36,6 .. 524
4. Pentti Johansson kuula 10.90 491
5. Arvo Hämäläinen
   keihäs 47.72 490
6. Pentti Johansson
   keihäs 47.72 488
7. Erkki Hummelin pituus 581 468
8. Pauli Savolainen
   800 m 2.11,6 428
9. Seppo Laukkanen
   800 m 2.17,5 324

Jyväskylän Jalo esiintyi nyt tässä sarjassa. Toivotaan, että Jalo lähettäisi 5.000 m juoksuaikoja sekä lisää muiden tuloksia.

KORIPALLOMAAJOUKKUE HIEROI KUNTOAAN KUORTANEELLA

Valmistautuminen Maailmankisoihin USA:ssa on koripalloilijoiden kohdalla otettu vakavasti. Harjoittelun merkeissä vietettiin jälleen heinäkuun lopulla 3 päivää Pohjanmaan Urheiluopistolla. Raskaan harjoittelun lomassa vieraili opistolla HONSU:n koripallojoukkue Jyväskylästä. Joukkueet suorittivat kaksi kovaa harjoitusottelua, jotka molemmat päättyivät joukkueemme voittoon. Kysymyksessä oli kuitenkin epävirallisen ottelut, joten tuloksista ei ole syytä turhaan riemastua. Todellinen kunnon puntari on Puolan joukkue, joka syyskuussa saapuu vieraaksemme.

KILPAILUKUTSU

Kutsumme SKUL:n alaisia seuroja ja yksityisiä jäseniä osallistumaan kansallisiin uintikilpailuihin, jotka pidetään lokakuun 4 p:nä 1964 klo 17 Tampereella uimahallissa.

Uintilajit:

Miehille 50 m vapaauinti, 100 m rintauinti ja 3×50 m viesti vapaassa uinnissa.

Naisille 50 m rintauinti ja 2×50 m viesti vapaassa uinnissa.

Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään viimeistään ennen syyskuun 27 päivää 1964 osoitteella Ahti Ahonen, Sammonkatu 9 C 53, Tampere 8.

Uintiterveisin

Tampereen Kuurot Urheilijat r.y.

Samalla on iltama lauantaina lokakuun 3 p:nä klo 19 Tampereen Kuurojen yhdistyksen kerhohuoneistossa Satamakatu 1. B. 2.

Tervetuloa!

PUOLA—SUOMI SYKSYN HUIPPUTAPAUS KORIPALLOILUSSA

Vihdoinkin on odotettavissa kansainvälinen koripallo-ottelu omalla maaperällä. Koko kevään vireillä olleet neuvottelut Puolan ja Suomen välisen koripallomaaottelun järjestämisestä Suomessa ovat johtamassa tulokseen. Lopullista vahvistusta Puolan saapumisesta odotetaan näinä päivinä saapuvaksi Varsovasta, josta olemme jo alustavasti sitoumuksen saaneet. Erikoisesti on tätä ottelua haluttu Puolan taholta, joka viimeisissä MM-kisoissa Helsingissä sai tunnustaa erittäin dramaattisessa ottelussa suomalaiset niukalla korierolla paremmikseen. Nyt on siis kysymyksessä »kalavelkojen» maksu. Samalla selviää myös mikä on tällä hetkellä Euroopan johtava koripallomaa.

Maaottelu suoritetaan kaksiosaisena ja molempien ottelujen yhteistulos ratkaisee maaottelun lopullisen voittajan. Ottelupäivät sattuvat juuri sopivasti valtakunnallisten Kuurojen päivien ajaksi. Ensimmäinen ottelu tapahtuu Helsingissä lauantaina 26.9. Helsingin Urheilutalossa, Helsinginkatu 25, klo 15.45 ja Turussa 27.9.

Molemmilla paikkakunnilla tullaan samoina päivinä järjestämään ohjelmalliset illanvietot, joille oman värinsä antavat puolalaiset kunnia-vieraamme.

Viimeisten tietojen mukaan tullaan Puola-Suomi koripallomaaottelu 26.9. televisioimaan. Tarkemmat tiedot lähetysajankohdasta ym. voi jokainen ottaa selville Suomen Television ohjelmasta 26.9.

Hieman kilpailuaseista

Yhä toistuvasti olen joutunut vastaamaan kuurojen ihmetteleviin kysymyksiin varsinaisten vapaakivääreiden hinnasta ja oikomaan heidän virheellisiä käsityksiään näistä asioista, joten katson olevan paikallaan selvittää asia tämän lehden palstoilla.

Ase, josta käytetään nimitystä vapaakivääri, on varsinainen rataammuntaan tarkoitettu erikoisrakenteinen ja erittäin tarkka kilpailuase, jonka paino on lähellä suurinta sallittua painoa, 8 kg ja jolla on paksu piippu sekä säädettävät perärauta ja kämmentuki. Parhaissa tämän luokan aseissa on kaksi liipasinta, viritys- ja laukaisuliipasin, joka on niin herkkä, että kevyt tuulenhenki riittää vapauttamaan iskurin. Näihin aseisiin on kulutettu paljon käsityötä tarkkaan puun ja metallin sovitukseen ja sulkumekanismien ja patruunapesän minimitoleransseihin. Eräänä esimerkkinä mainitsen, että erikoisrakenteinen kilpailu- tai urheiluauto on monin verroin kalliimpi kuin samanmerkkinen vakiovaunu.

Tietty 300 m ammuntakilpailulaji, josta käytetään nimitystä vapaakivääri-kilpailu, on kilpa-ammunta, jossa saa ampua millä aseella tahansa kunhan vain kaliiperi eli luodin läpimitta ei ylitä 8 mm. Siis joko metsästys- tai sotilaskiväärillä tai jopa pienoiskiväärilläkin saa ampua tässä kilpailussa. Mutta koska esim. metsästys- (olkoonkin, että ne ovat de luxe eli koristemallia) tai sotilaskiväärit ovat kevyempiä ja ohutpiippuisempia kuin varsinainen erikoiskilpailuase, ne liikehtivät herkemmin ja piiput kuumenevat nopeammin muuttaen osumapistettä maalitaulussa, joten niillä ei pääse samoihin tuloksiin kuin erikoisrakenteisilla kilpailuaseilla. Lisäksi metsästys- tai sot.kiväärein liipasimet ovat raskasvetoisempia.

Nykyisin kuurojen kansainvälisissä kisoissa on ohjelmassa myös 300 m vapaakiväärikilpailut. Jos jollakulla ulkomaan edustajalla tai joukkueella tai kaikilla paitsi Suomella on »oikeat» aseet, niin Suomella aivan varmasti ei ole mahdollisuuksia mitalisijoille, vaan Suomi voi jäädä peräti jumboksikin.

Suomen Kuurojen Ampumaseuralla on tarkoitus tarjota kunnon vastus kenelle tahansa. Siinä mielessä seura on halukas auttamaan erikoisaseiden hankinnassa. Mutta se näyttää olevan rahoista ja myös Suomen kuurojen virheellisistä käsityksistä kiinni. Toivottavasti asia tuli selvitetyksi tällä kirjoittamalla, ettei tule olemaan tarpeen toistaa, jota olen joutunut tekemään useita kertoja eräille henkilöille.

Seppo Ahjolinna.

URHEILUKERTOMAA

Kuten tiedetään, on Teuvon nimissä taas kuurojen maailmanennätys seipäässä. Tuskin kolmatta viikkoa myöhemmin kerrottiin, että Teuvo löi oman ennätyksensä kahdella sentillä, mutta se tapahtui piirikilpailussa, mikä estää tuloksen hyväksymistä uudeksi maailmanennätykseksi. Tulos osoitti Teuvon olevan hyvässä kunnossa. Saadaanpa nähdä, yrittääkö hän rikkoa ennätyksensä Turun Urheilupuistossa.

Minulla on Merijärven Kestävä r.y:n kansallisista yleisurheilukilpailuista tehty pöytäkirja. Seiväshyppykilpailussa oli 7 osanottajaa, heistä 3 luopui kilpailusta yritettyään turhaan 350. Rima nostettiin 380 korkeuteen ja 2 miestä selvisi ensi hypyllään. Teuvo ja eräs toinen kilpailija selvisivät vasta kolmannella yrityksellä. Seuraavasta korkeudesta 400 selvisivät ensi yrityksellä 3 miestä paitsi voittaja Ahava, joka pääsi yli vasta seuraavalla hypyllään. Rima nostettiin sitten 415 korkeuteen, joka oli liikaa kahdelle muulle kilpailijalle. Teuvo pudotti kaksi kertaa mutta kolmannella yrityksellä syntyi uusi kuurojen maailmanennätys. Ahava selvisi tästä korkeudesta toisella hypyllä. Seuraava korkeus oli 425. Teuvo pudotti riman ensimmäisellä yrityksellä ja luopui enemmistä yrityksistä sijoittuen kilpailujen toiseksi.

SKUL:n korkeus-, pituus- ja kolmiloikkaennätyksien omistaja Paavo Saarikoski lähetti tietoja minulle veljensä Eeron urheilutuloksista. Hän on vasta 17 vuotias ja lopetti keväällä koulunkäyntinsä. Tuloksista näkyi, että hän astelee kuulun veljensä jälkiä ja kun hänelle karttuu tarpeeksi ikää, hän kenties siirtää veljensä Paavon ennätykset muistojen joukkoon.

Kuten veljensä on nuori Eero monipuolinen urheilija. Vaasan piirin mestaruuskilpailuissa alle 17 vuotiaiden sarjassa sijoittui hän kolmanneksi kolmiloikassa tuloksella 13.15. Samoissa kilpailuissa Eero heitti keihästä (700 gr) 48.79.

Savonlinnassa 25.7. heitti Eero keihästä (800 gr) 43.92 ja juoksi 3.000 m ajassa 10.22,4. Seinäjoen ja Kurikan nuorten otteluissa 27.7. Eero hyppäsi pituutta 622 ollen ensimmäinen. SKUL:n mestaruuskilpailussa Turussa saadaan nähdä montako mestaruusmitalia hän kerää nuorten sarjassa.

K. M.

KYMINLAAKSON KUUROJEN URHEILUSEURA TÄHDEN 45-VUOTISJUHLA 27.6. 64

Kyminlaakson Kuurojen urheiluseura Tähti oli järjestänyt 45-vuotisjuhlan Kotkassa Työväentalon kerhohuoneessa lauantaina 27 p:nä kesäkuuta. Salin etuseinä oli koristettu 45-vuotistunnuksineen katajaköynnöksillä. Juhlasta muodos-

tui vaatimaton tilaisuus. Mutta tilaisuus oli koonnut runsaan vanhain ja nuorten kuurojen joukon. Läsnäolevat kuurot ja myös KUL:n puheenjohtaja Carl-Erik Martola kunnioittivat seuran 45-vuotisjuhlaa.

Tilaisuus aloitettiin tervetuliaissanalla, jonka piti seuran puheenjohtaja Onni Karvonen. Tämän puheen jatkoksi seuran sihteeri Otto Heiskanen esitti muutamia poimintoja seuran vaiheista ja sen olemassaolon tarkoituksesta ja tehtävistä. Rouva Sinikka Saarinen esitti kauniisti runonlausuntaa, joka palkittiin käsitaputuksilla. Sihteeri Otto Heiskanen selosti seuran 45-vuotishistoriikin, josta kävi selville, että seuran perustamisajasta vuoteen 1935 saakka oli ollut Kyminlaakson kuuroilla loistoajat sekä talvi että kesäurheiluissa ja niissä kilpailuissa tunnetut tekijämiehet olivat tuoneet kiertopalkintoja seuralle. Siitä ajasta asti nuorten kuurojen urheiluinnostukset ovat olleet lamassa, mutta seuran jäsenet ovat olleet kilvoittelemassa paremmuudesta jo kymmenen vuoden ajan ainoastaan kolmen kaupungin seuraotteluissa. Noin 35 vuotta takaperin nuorten kuurojen muutto oli Kotkaan lupaava ilmiö, sillä monet kuurot pääsivät vaikeuksitta tehtaille ansiotöihin. Siitä johtuen seura oli kasvanut maamme toimeliaimpiin seuroihin lukeutuvaksi ja seuran taloudellinen asema alkoi nousta huomattavaa vauhtia.

Historiikin yhteydessä seuran puolesta ojennettiin kukkia elossa oleville perustajajäsenille kiitollisuuden ja kunnioituksen osoituksiksi. Samoin annettiin seuran puolesta kaunis hopealautanen sihteeri Otto Heiskaselle kiitokseksi pitkäaikaisesta luottamustehtävästä. — Kahvitauon alkaessa seuran puolesta tarjoiltiin kaikille läsnäolijoille kahvia leivän kera. Kahvitauon jälkeen tilaisuus jatkettiin laajasuuntaisella ja opettavaisella esitelmällä, jonka piti KUL:n puheenjohtaja Carl-Erik Martola kosketellen kuurojen urheiluelämää. Puheessa tuli esiin myös kuurojen voimistelun ja urheilun tarpeellisuus kuurojenkoulujen välttämättömänä opetuksena, tähtäimenä saada vastaisuudessa urheiluseuroille uusia urheilukykyjä. Hänen esitelmänsä palkittiin suosionosoituksilla. Neiti Terttu Koskinen esitti onnistuneesti viittomakielellä runonlausuntaa.

Vapaan sanan aikana juhlivaa seuraa muistivat onnentoivotuksin KUL:n puolesta Carl-Erik Martola antaen samalla liiton pienoislipun seuralle, sekä Hämeenlinnan Kuurojen Hälin puolesta Martti Salli, Jyväskylän Kuurojen Jalon puolesta Seppo Laukkanen, Kyminlaakson Kuurojen yhdistyksen puolesta Unto Eloranta ja Kotkan Kuurojen yhdistyksen puolesta Otto Heiskanen. Vielä KUL:n puheenjohtaja Carl-Erik Martola lahjoitti kauniin ja ison hopealautasen seuralle. Kiitos sydämellisesti siitä lahjoituksesta.

Sen jälkeen esitettiin oikein hupaisa »Ilman urheilua velkaantunut suutari» pilanäytelmää, jonka osissa esiintyivät Kalevi Saarinen suutarina, Anni Eloranta kuittaajana ja Unto Eloranta haastemiehenä.

O. H.

ARPAJAISTEMME TULOS

Arpajaisyhdistys r.y. on saanut valmiiksi tilityksen »Onnenpotkuarpajaisista n:o 9», missä liittommekin oli osallisena. Kaikki arpajaisiin osallistuneet 7 eri järjestöä ovat myyneet arpoja yhteensä 570 552 kpl. Kuurojen liiton myynti oli tästä vain 21 436 kpl eli 4,75 %. Tämän mukaisesti arpajaisten nettovoitosta liittomme saa osuutenaan 8 466,55, mistä summasta puolet jaetaan yhdistyksille myyntimääränsä mukaisesti.

Julkaisemme seuraavassa eri yhdistysten (ja sen jäsenten) myymät arpamäärät:

		kpl	%
1.	Iisalmi	3 500	19,31
2.	Helsinki	2 167	11,95
3.	Imatra	1 800	9,93
4.	Tampere	1 000	5,52
5.	Lappeenranta	1 000	5,52
6.	Hämeenlinna	932	5,14
7.	Kajaani	750	4,14
8.	Lahti	700	3,86
9.	Oulu	686	3,78
10.	Pori	637	3,51
11.	Vaasa	500	2,79
12.	Jyväskylä	486	2,68
13.	Turku	436	2,40
14.	Kuopio	400	2,21
15.	Riihimäki	305	1,68
16.	Lieksa	300	1,65
17.	Kokkola	300	1,65
18.	Rauma	250	1,38
19.	Savonlinna	201	1,11
20.	Kerava	200	1,10
21.	Tyrvää (Heffata)	200	1,10
22.	Pietarsaari	200	1,10
23.	Hämeenkyrö	200	1,10
24.	Mikkeli	200	1,10
25.	Joensuu	150	0,83
26.	Kouvola (Karjala)	100	0,55
27.	Vakka-Suomi	100	0,55
28.	Länsi-Uusimaa	100	0,55
29.	Kymenlaakso	86	0,47
30.	Rovaniemi	79	0,44
31.	Varkaus	67	0,37
32.	Haapajärvi	50	0,28
33.	Kotka	30	0,16
34.	Kemi	16	0,09
	Yhteensä	18 128	100,00

Yksityiset myyjät	147	kpl
Torimyynti Turussa	3 161	»
Liiton kokonaismyynti	21 436	kpl

»Luokkakokous» . . . Jatk. siv. 8.

mentamasta suuresta kartanosta käsin he kaikki Iso-Ettalan kuurot sisarukset kävivät kaukaisen koulunsa. Siinä he ovat kasvaneet, siihen kiintyneet ja he tahtovat säilyttää sen.

Iso-Ettalat ovat kaikki koulutovereitamme, joista Katri luokkatoverimme. Voittepa arvata, miten mieluista meidän oli tavata toisiamme niin monien vuosien jälkeen. Katri, joka nyt toimii Iso-Ettalan ehtoisana ja taitavana emäntänä oli järjestänyt parhaan vastaanottonsa meille kolmelle luokkatoverilleen — Artturi Porista oli se kolmas. Saunakin oli lämpimänä suihkuineen kaikkineen. Pari vuotta sitten valmistunut uusi koti siihen vanhan viereen on miellyttävän viihtyisä kaikkine uudemman ajan mukavuuksineen.

Aiotusta luokkakokouksesta sukeutuikin vilkkaat ja kiintoisat jutteluhetket ja keskustelut — niin loputtomasti meillä neljällä toveruksella oli kertomista, kukin kokemuksistaan. Viidenkymmenen vuoden taipaleilta on toki kerrottavaa. Katrin ja hänen sisarustensa elämä on ollut hämmästyttävän rikasta. Talous-emäntäkoulun lisäksi ovat Katri ja Saara toimineet lottina isänmaan palveluksessa ja marttoinakin he ovat olleet vuosia ja ovat edelleen. Ahkerina ja innokkaina ovat he kuulevien rinnalla ottaneet osaa kotiseutunsa rientoihin auliisti apuaan uhraten. Lämmin rakkaus kotiseutuun on kannustanut heitä työhön sen hyväksi.

Martti huvittavaan tapaansa jutteli ensimmäisistä koulumatkoistaan Erkki veljensä kanssa. Samalla luokalla ollen he aloittivat ja päättivät yhtaikaa koulunsa. Pieninä naskaleina ollessaan heitä vietiin kouluun hevoskyydillä, kun sieltäpäin ei silloin ollut sopivaa rautatietä Turkuun. Talvipakkasilla pojat pistettiin suureen koriin reessä ja niin veteli polle pojat Kodisjoelta Turkuun. Olivatpa ne matkoja!

Artturi, luokkamme pienin, on pysytellyt tarkoin ja tiiviisti kaikkien aikojen mukana. Hän tiesi »kaikki». Häneltä juuri saimme kuulla kaiken toisista tovereistamme, joista me muut emme tienneet yhtään. Vasta häneltä kuulimme toisten elämänkaaren päästä päähän ja milloin he olivat poistuneet elämästä. Kaipasimme poismenneitä ja muistelimme kuinka koulussa olimme kaikilla luokillamme olleet kuin yhtä, omaa väkeä.

Tulipa seuraamme Erkkikin, joka perheineen asuu omassa talossaan maapurissa. Hänellähän on se kuuluisa kotiseutumuseo, hänen perustamansa ja hoitamansa. Harvinaisella huolella ja taidolla on hän keräillyt yhteen talteen kotiseutunsa asujainten tarve- ja muita käyttöesineitä. Ikivanhoja, ihmeellisiä jopa kummallisia ja nykyihmisille outoja, joita Suomen kansa on elämässään kaukaisessa ajassa käyttänyt. Vaatimattomana ja ystävällisenä hän esitteli aarteitaan, joita paikka nyt on niin täynnä, että varoen oli katsottava mihin jalkansa laski. Erkiltä ei ole tarmoa ja taitoakaan puuttunut eikä kuurous estänyt. Siinäpä menee kuin kuka kuulevakin.

Käytiin vielä Saaran ja Paavon ikiomassa kodissakin siinä lähellä, kierroksella ja kahvilla. Kaunis ja viihtyisä on heidänkin kontunsa hyvinhoidettuine pihoineen ja Paavon näppärät työtilatkin katsottiin. Omatekoista heillä on kaikki ja mestarin tekoa. Kuka siis sanookaan etteivät kuurot taida!

Siellä Kodisjoella luokkatoverimme Katri sisarineen ja veljineen elää onnellisena kauniissa kodissaan. Siellä on heille rakas Hilkka, siellä uskolliset, monivuotiset palvelijat. Ja vanha lapsuudenkoti seisoo vartijana vieressä. Hyvin ja viisaasti ovat Iso-Ettalan kuurot hoitaneet haltuunsa uskotut leiviskät.

HK.

NUORTEN PALSTA

IHMETTELIJÄ

Tuttavani Ihmettelijä omaa ihmeteltävän tavan ihmetellä miltei kaikkia asioita. Hänelle ei ole vielä ehtinyt kertyä ikävuosia kuin vähän päälle parikymmentä, joten on sangen mahdollista että elämän koulussa hän havaitsee alituisen ihmettelynsä vähemmän tärkeäksi. Vanhemmankin väen keskuudessa olen havainnut Ihmettelijän sukulaissieluja. He ovat kai niitä elämän koulun huonompia oppilaita.

Viimeksi tavatessamme Ihmettelijä muistaakseni kertoi mm:

— Minä ihmettelen suuresti, kun tuo Kerttu ei m i l l o i n k a a n käy kuurojenyhdistyksellä. Hän varmaan luulee olevansa parempi kuin me muut. Hän väheksyy meidän seuraamme ja haluaa loistaa poissaololla an. Viime kerrallakin puheenjohtaja piti niin mielenkiintoisen ja valistavan esitelmän. En nyt satu muistamaan, mistä siinä kerrottiin, mutta »kuuntelin» sen tarkkaavaisesti alusta loppuun. Viimeksi Kerttu kävi yhdistyksellä kolme viikkoa sitten . . .

— Ai, kun minä luulin, ettei hän milloinkaan käy siellä, sanoin minä väliin.

— Älä ole aina niin pikkutarkka, minä loukkaannun helposti. — Ja minä ihmettelen, kun Kaisa käy ihan a i n a yhdistyksellä. Eihän siellä ole mitään tärkeää. Kaisa on naimisissa oleva nainen, joten ihmettelen, milloin hän hoitaa kotinsa ja lapsena. Ei hänen aina tarvitsisi hypätä yhdistyksellä. Ihmettelen, miksi Kaisa ei milloinkaan kerro minulle mitään, joskus harvoin vain tavallisia asioita. Liisa aina lörpöttelee kaikki asiansa, sitä minä ihmettelen. Ei sellainen ole sopivaa ja mitä hänen asiansa minulle kuuluvat. Naurattaa aivan, kun hän ruikuttaa pikkuasioista. Minä en sellaisista välitä, ainoastaan tärkeistä, kuten; puuronkeittoni onnistumisesta ja ompelemani hameen istuvuudesta.

Vaatteista puheenollen, en voi olla ihmettelemättä Leenaa, kun hänellä on aina niin sopimattomat puvut yllään. Oletko nähnyt hänen viimeisen leninkinsä, se on aivan kamala. Se on aivan liian hieno arkipuvuksi ja väri ei missään tapauksessa sovi hänelle. — Raija taas on niin nuuka vaatteittensa kanssa. Hänellä oli jo kolmannen kerran sama juhlapuku päällään viime hipoissa. Sitä minä ihmettelen, kun Raijalla on niin hyvä palkkakin. Luulisi hänen voivan kustantaa itselleen vähän uusia vaatteita. — Minä ihmettelen, kun Raija aina kulkee saman pojan kanssa. Hän on jo kaksi vuotta seurustellut. Ja ihmettelen, kun Riitalla on aina uusi heila hänet nähdessäni . . . (jne) .

Jätin tuttavani Ihmettelijän jatkamaan ihmettelyään ja ihmettelen, milloin hän pääsee niin pitkälle, että ihmettelee: miksi maapallo on pannukakku eikä pyöreä eli päin vastoin. Ihmettelyn aiheita ei tule milloinkaan puuttumaan.

Lr.

Polkka

Hyppykö täällä, hyppykö täällä,
hyppykö käynnissä ompi nyt täällä?
Joukkoon tullaan, joukkoon tullaan
ollaan niin raisulla päällä.

Polkata taitaa, polkata taitaa
tämäpä likka polkata taitaa,
viekääpä poijat, viekääpä poijat
ympäri pirtin laitaa.

Likka on nätti, likka on nätti
voi, voi sentään, kuinka on nätti
onneksi mulle, onneksi mulle
heilansa vanhan kun jätti . . .

K a a r i n a

LUKIJOILTA

VATSAHAAVAINEN MIES

on oikeassa kirjoituksensa loppuosassa. Olen minäkin sen huomannut, että huonokuuloiset ovat ylpeitä ja pitävät meitä kuuroja säälittävinä. Miten nurinkurista se onkaan. Omasta kokemuksestani voin kertoa seuraavaa.

Viisi vuotta olin huonokuuloinen kuulolaitteen avulla toimeen tuleva. Nyt olen ollut 10 vuotta kuurojen keskuudessa täysin kuurona ja uskallan sanoa, että on paljon helpompaa olla kuuro kuin huonokuuloinen. Paljon mutkattomampaa ja vaivattomampaa on keskustelu kohtalotovereiden kanssa. Kaikki asiat tulevat viittomalla selväksi. Samaa ei voi sanoa huonokuuloisten keskustelusta. He puhuvat tai huutavat ja nyökyttävät päätään, että juu, juu, vaikka ei olisi harmainta aavistusta k.o. asiasta. Tietenkin he kuulevat kuulolaitteiden avulla jotenkin, mutta varmaa se ei ole, paljon menee asioita ohi. Mutta he eivät sitä tunnusta. Jo kuulolaitteiden viat ja heikentyneet paristot aikaansaavat epäselvyyttä. Oma kuulolaitteeni vinkui (lienee potenut vatsahaavaa) ja se häiritsi kiusallisesti.

En ole yhtään hävennyt sitä, että olen opetellut viittomaan. Tietenkin ihmiset tuijottavat meitä kuuroja kun me viitomme, mutta eipäs välitetä. Sivistynyt ihminen ei yleensä tuijota — voimme siis uskoa, että tuijottajat eivät ole sivistyneitä.

Kuulevien kanssakin kuuron on helpompi tulla toimeen. Kuurot

ymmärtävät paremmin puhetta huulilta lukien kuin huonokuuloiset. Pakko on pannut tämänkin taidon oppimaan.

Kerron tässä hauskan tapauksen. Menin lääkärin tarkastettavaksi. Olin käynyt tämän lääkärin luona aikaisemminkin. Hän tutki korttiani, ei katsonut minuun päinkään, mutta minä huomasin ihan selvästi kun hän sanoi hoitajalle Ai, tää on se kuuromykkä. Jolloin minä pamautin: en ole mykkä eikä minusta mykkää tulekaan.

Eikös olekin sattunut meille itsekullekin monta kertaa, että olemme ymmärtäneet sellaistakin, jota ei ole tarkoitettu ymmärrettäväksi.

Ei vatsahaavainen nainen

YKSITYISTEN KUUROJEN JULKAISUT

Kuurojen Lehden palstoilla näkyi kirjoituksia yksityisesti julkaistuja kuuro-nimeä käyttäviä lehtiä vastaan ja puheita ja vastine niiden puolesta. Vastineissa korostettiin, ettei se loukkaa hyviä tapoja ja sitä, että ne lehdet mainostavat ja hyödyttävät kuuroja. Näiden väitteiden johdosta katson olevan syytä ilmaista eriävät mielipiteeni perusteluineen.

Yleensä kaupungeissa, kauppaloissa ja muissa taajamissa on järjestyssääntöjä ja muita säännöksiä, jotka kieltävät ovelta ovelle tapahtuvat kaupustelut, samoinkuin katukaupittelut. Esimerkkeinä mainitsen ns. katulehtien myynnit, harja-, kengännauha-, rintamerkki-, vappuilmapallo- ym. kaupittelut. Minä olin seurannut harja-, kengännauha- ym. tämänkaltaisia kaupitteluja ja pannut merkille heidän vaivihkaa tapahtuneita myyntejänsä, jotka keskeytyivät välittömästi myyjien apureiden tultua ilmoittamaan, että poliisi on tulossa lähelle. Mitä esim. rintamerkkien ja vappuvälineiden myynteihin tulee, ne yleensä tapahtuvat myönnettyjen lupien perusteella määrättyinä aikoina ja määrätyillä paikoilla. Olen kuullut, että periaatteessa esim. auton katukaupittelu on kiellettyä. Tästä näemme, että kaikenlaisen kaupankäynnin on siis tapahduttava varsinaisissa kaupankäyntipaikoissa ja että ovelta ovelle-kaupittelut antavat varsin kehnot kuvat niitä harrastavista henkilöistä tai piireistä. Lisäksi kuvitelkaamme sitä, että jokainen julkaisu tai muun tuotteen tuottaja käyttäisi samaa tyrkyttelytaktiikkaa kuin yksityiset kuurot kustantajat, niin se johtaisi suoranaiseen maanvaivaan ja kotirauhan häiriintymiseen. Yleensä lehdet välttävät tarkoin puhumasta toisten lehtien julkaisuoikeuksia vastaan, mutta erään kuuron yksityislehden tyrkyttelevä myyntitapa on siksi kummallinen, että ei ollut ihme, että eräs korkeatasoinen kuvalehti kirjoitti siitä negatiivisesti. Myös päivälehtien yleisönosastoissa oli ollut sapekkaita kirjoituksia tämäntyylistä kaupittelua vastaan. Eräskin mies huomattuaan minut kuuromykäksi sanoi vähäsanaisesti, mutta kuitenkin paljonpuhuvasti: »Lehdet, lehdet, lehdet . . . hehhehhehee . . .» Tästä opimme, että yksityiset kuurojen julkaisut saattavat haitata kuurojen pyrkimyksiä, vahingoittaa Kuurojen Liiton toimintaa ja tarkoitusperiä. Siis näiden julkaisujen toimintaa ei ole pidettävä hyvien tapojen mukaisena.

Mitä taasen väitettyihin hyödyttämisiin ja mainostamisiin tulee, ne hyödyttävät vain paperitehdasta, kirjapainoa, julkaisijaa ja myyjää itseään, eikä ketään muuta. Väitetystä mainonnasta ja sen tarpeellisuudesta voidaan olla eri mieltä. Mitä tässä pitää mainostaa? Kuurouttako? Sitäkö, että he ovat jotain erikoista ja erilaista väkeä? Mihin tällä mainonnalla lopulta halutaan pyrkiä? Onko johtanut tuloksiin? Kukaan muu ruumiin- tai aistivammainen ei ole ottanut eikä oletettavasti ota asiakseen painattaa omaa julkaisua sen perusteella, että itse on vammainen kuuluttaakseen julki omaa tai toisten samanvammaisten vammaa tai asioita yleisölle tietäen hyvin, ettei yleisö ole kiinnostunut niistä, vaan mainostaa jollain muulla tavalla tarkkaan harkiten ja vain jonkin tietyn päämäärän saavuttamiseksi. Kuurojen julkaisijoiden harrastamaa »mainontaa» on pidettävä negatiivisena yhtä monessa potenssissa kuin on julkaisijoitakin.

Olen sitä mieltä, että Kuurojen Liiton tehtävänä on muun toimintansa ohella poistaa kuuroja haittaavat ja vahingoittavat ilmiöt. Mielestäni liitto voi tehdä ilmoituksen sisäasiainministeriölle näistä tyrkytyslehdistä, ja jottei se koituisi karhunpalvelukseksi liitolle itselleen esittäen, että ovelta ovelle tapahtuva myynti olisi luvasta riippuvainen, joka myönnettäisiin samoilla perusteilla kuin esim. varojen keräyksellekin. Uskoisin tämän toimenpiteen ohjaavan yksityiset kuuro-lehdet »hyviin tapoihin» eli oikeisiin myyntipaikkoihin ilman, että sananvapautta, julkaisuoikeutta tai yritteliäisyyttä on loukattu.

Edelläolevan olin esittänyt aikaisemminkin eräälle julkaisijoista. Hän lienee ollut oikeassa sanoessaan, ettei se silloin menisi kaupaksi, sillä kukapa olisi kiinnostunut toisten vammaisten kuin hänenkään lehdistään, joten on loogista olettaa, että nämä kulttuurin kukkaset tai pikémminkin rikkaruohot tulisivat tallatuiksi sellaisten lukemistojen toimesta, jotka vetoavat ostajien mielenkiintoon, mutta eihän siitä koituisi mitään vahinkoa kuurojen asialle, vaan ennemminkin päinvastoin. Lisäksi kuurous ei oikeuta heitä toimimaan sillä tavalla kuin he toimivat eikä kuuroilla ole varaa tulla »leimatuksi» kerjäyksenkaltaisten tai tyrkytyksenomaisten toimintojen johdosta.

Heidän yrityshaluistaan puhuakseni sanon tähän, että nykyisten kerjuutyyppisten ovelta ovelle-toimintojensa sijasta he voivat tyydyttää paremminkin yrityshalujaan, osoittaa hellittämättömiä yrittäjähenkiään ja näyttää hienoja yrittäjätaitojaan varsinaisilla markkinoilla käyttäen hyväkseen ihmisten mielenkiintoa uutisia tai hyviä kirjoituksia kohtaan. Ja heidän tällöin menestyessään ihailevan kumarruksen hatunnoston kera ensimmäisenä tahtoo tehdä

Seppo Ahjolinna

OMA LEHTEMME JA »ME KUUROT»

Koska olen ollut Kuurojen Lehden monivuotinen avustaja, niin pyydän nyt, että saan esittää ajatukseni otsakkeessa mainittujen lehtien sisällöstä.

Kuurojen Lehti on nimensä mukaan jäsen- ja järjestölehti ja liiton äänenkannattaja. Se avaa ikkunansa monissa asioissa, eniten urheilumaailmaan, jäsenten yhteisiin rientoihin, yhdistystoimintaan niinkuin myös ruotsinkielisiin jäseniin näiden omalla kielellä. Mutta lehti on sittenkin rajoitettu pienen kokonsa vuoksi, siihen ei sovi monia erikoisia kirjoituksia, niinkuin tahdotaan ilmaista kirjoitustyylin ja sopivin aihein. Tilaa ei ole pitkille kirjoituksille. Päteekö se, kysyisin.

Kysyn miksi on ilmestynyt uusi lehti »Me kuurot». Mitä tulee tämän lehden sisältöön, niin emmekö me voisi iloita pienessä määrin lehden toimittajan kanssa, joka on pystynyt olemaan oman onnensa seppä: luoda yksityinen lehti omilla varoillaan, avartaa ajatusmaailmaa kuurojen tuntemuksessa, tuoda esiin kuuro ihminen ja hänen elämänsä.

Jollekin kuurolle on annettu jokin tarkoitus ollakseen kuuro syntymästään tai sairautensa kautta. Hän tuntee äänettömän maailman ympärillään, tajuaa suuren hiljaisuuden ja saattaa purkautua siitä siten, että antaa sisintä itseään, osan kuurojen maailmasta, kuulevien maailmaan kuvatessaan hiljaisten elämää eri kirjoitusaihein.

Eikö niin Kuurojen Lehden kuin Me kuurot-lehdenkin sisältä pulpahda esiin sama sana, k u u r o ihminen sanan parhaassa mielessä.

Emmekö voi tajuta sitä lahjaa, jota saamme elämäämme joltakin kuurolta, jolle se on annettu.

Ystävä — sinulle on annettu kyky esiintyä eri tilaisuuksissa.

Toinen ystävä — sinulla on viisaat aivosi ja ajatuksesi.

Kolmas ystävä — sinulla on hiljainen sisäinen rauha.

Neljäs ystävä — sinulla on tarmoa kaikkeen.

Te jollakin tavoin olette saaneet lahjan kuurouteenne ollaksenne toistenne avuksi yhteiskunnassa ja elämässä.

Kysyisin: miksi ihminen syntyy, miksi hän saa vamman, tuntee sen tuska mielessä. Ja antaa sitten sisintä itseään, antaa nähdä, että on niitäkin avuntarpeessa olevia avuttomia kuuroja, joille on annettava jotain lahjoistamme.

Kuulevilla on Me naiset-lehti, hienopiirteinen ja sisältörikas, naisten itse toimittama. Me kuurot-lehti näkyy jotenkin sitä vastaavan pienin määrin, niin nimen puolesta kuin muutenkin.

Eikö sitten kuuroillakin saisi olla luettavana sellaista lehteä, minkä asianomainen pystyy julkaisemaan.

Mielihyvin sanoisin teille, kannattakaa omaa lehteänne Kuurojen Lehteä, se tuo tiedot kuurojen maailmasta. Me Kuurot-lehti, sen sisältää sanoisin, voi ammentaa tietoja ja elämänrikkautta. Emmekö voi ymmärtää sitä lahjaksi elämäämme kanssasisareltamme tai -veljeltämme, jonka häneltä saamme parhaassa tarkoituksessa.

Jollekin on annettu elämä ja lahja jossakin tarkoituksessa, josta me niin vähän tiedämme.

Sylvia

Tämän kirjoituksen alussa esitettyyn kysymykseen viitaten toimitus ilmoittaa, että kaikki kirjoitukset, pitkätkin ovat tervetulleita, mikäli ne aihepiirinsä puolesta soveltuvat lehteen. Kaikki hyväksytyt kirjoitukset julkaistaan. On suunniteltu lehden laajentamista, mutta esteenä on ollut juuri kirjoitusten vähyys.

Toimitus

MUUT LEHDET

Keskisuomalainen 23.5. -64

JYVÄSKYLÄN KUUROJENKOULU EI TÄYTÄ ENÄÄ PALOTURVALLISUUSVAATIMUKSIA

Ennen viikkokokoustaan kävivät Päijänteen rotaryklubin jäsenet eilen tutustumassa Jyväskylän kuurojenkouluun. Vierailun aikana koulun johtaja V. A. Tamminen selosti koulun työskentelyä. Samalla tutustuttiin vanhoissa puurakennuksissa oleviin opetus- ja asuntotiloihin ja todettiin ne erittäin puutteellisiksi.

Edellisesä klubin viikkokokouksessa oli koulun johtokunnan puheenjohtaja, prof. Niilo Mäki esittänyt katsauksen niihin toimenpiteisiin, joita uuden koulutalon saamiseksi on pyritty suorittamaan. Tällöin ilmeni mm., että paloturvallisuuden kannalta nykyinen koulu on erittäin epätyydyttävä. Paloviranomaiset ovatkin jo esittäneet siitä vakavia huomautuksia.

POHJANMAAN kuurojen shakkimestaruusturnajaiset pidetään lokakuun 9—11 päivinä Pietarsaaressa Svenska Gärdenissa.

Mestariluokassa pelaavat: K. Vuorimies, S. Vuorimies, R. Koivula, O. Sandström, A. Bjong ja P. Lindberg.

Kilpailut alkavat Svenska Gårdenissa perjantaina 9.10. klo 18, jatkuen lauantaina klo 10—17 ja sunnuntaina klo 10. Turnajaisten päätyttyä pidetään palkintojen jakotilaisuus.

Ilmoittautumiset on lähetettävä ennen 30.9. osoitteella: Paul Lindberg, Spelmansvägen 11, Pietarsaari.

Merkkipäiviä

80 VUOTTA TÄYTTÄÄ

Ida Koskinen Luumäellä syyskuun 14 päivänä.

60 VUOTTA TÄYTTÄÄ

Inkeri Vaara Turussa lokakuun 2 päivänä.

Kotimaasta

KUOLLEITA

Leskirouva Amanda Matilda Wallenius, synt. 8.2. 1878 Liedossa, kuoli 18.5. 1964 Turussa. Vainaja haudattiin Turussa 25.6.

Puuseppä Kustaa Nikolai Hakala, synt. 13.6. 1877, kuoli 21.5. 1964 Turussa. Häntä jäivät suremaan lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset. Hautaus toimitettiin 30.5. Turussa.

Kokouksia

KEMIN Kuurojenyhdistys järjestää syysjuhlat syyskuun 26—27 päivinä Kemissä kaup. seurakuntatalossa, os. Kaivokatu 17. Herra Emil Mattila on luvannut tulla esitelmöimään. — Tervetuloa.

RIIHIMÄEN KUUROT r.y. järjestää huviretken syyskuun 6 päivänä Hausjärven Lavinnon kylään Veikko Hämäläisen kotiin. Paikka on noin puolisen kilometriä Karan koululta Hausjärven kirkolle päin. Perillä kahvitarjoilua ja ajanvieteohjelmaa. Tervetuloa.

KOUVOLASSA pidetään Karjalan Kuurot r.y:n esitelmäpäivät lokakuun 10—11 päivinä Keskuskansakoululla. Tilaisuus alkaa lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 11,30. Esitelmöimään on lupautunut yli-ins. Runo Savisaari sekä lähiseudun puhujat. Filmiesityksiä ja muuta ohjelmaa. Tervetuloa.

Invaliidisäätiön Maatalousoppilaitoksessa Mäntsälässä

alkavat marraskuun 2 päivänä 1964:

3-vuotinen kuurojen maanviljelys- ja kotieläinhoitokoulu sekä -puutarhakoulu, joihin otetaan oppilaiksi 17 v. täyttäneitä kuuroja miehiä ja naisia.

Hakemukset on lähetettävä syyskuun aikana osoitteella: SAARENTAUS ja on niihin liitettävä 1) papintodistus tai sivilirekisteriote 2) lääkärin- tai tuberkuloositodistus 3) oikeaksi todistettu jäljennös koulutodistuksesta 4) alle 21 v. vanhempien tai holhoojan suostumus 5) muut mahdolliset todistukset ja suositukset sekä invalidit ja sotaorvot liittävät lisäksi sosiaalilautakunnan lausunnon.

Selostukset kouluista, kustannuksista, oppilaspalkoista lähetetään ilmaiseksi.

Tauno Ratsula

IMATRAN KUUROT r.y:n esitelmäpäivät ovat lokakuun 17—18 päivinä. Tarkemmin ilmoitetaan lokakuun lehdessä.

TAMPEREEN Kuurojenyhdistys järjestää esitelmäpäivät syyskuun 26—27 päivinä yhdistyksen huoneistossa Satamakatu 1 B. Ohjelma alkaa lauantaina klo 19 ja sunnuntaina klo 14. — Tervetuloa.

HAAPAJÄRVEN Kuurojenyhdistys järjestää Kuurojen Päivän tilaisuuden syyskuun 27 päivänä klo 12 Haapajärvellä Tuomaalan kodissa. Ohjelmassa mahdollisesti matkakertomus Moskovan matkasta. — Tervetuloa.

IMATRAN Kuurot r.y:n syystoimintakausi alkaa syyskuun 6 päivänä klo 14 seurakuntatalossa. Jäsenet — saapukaa joukolla tähän kokoukseen päättämään syystoimintakauteen liittyvistä asioista. Kahvitarjoilu.

KIITOS

Kaikille ystävilleni, kuuroille ja kuuleville, jotka lahjoin, kukin ja vieraskäynnein ovat muistaneet minua sairauteni aikana pyydän näin esittää sydämelliset kiitokseni.

Eeva Leino

KIITOS

Kiitän sydämellisesti Vaasan Vellasta, Tampereen Kuurojen Yhdistystä ja Tampereen Kuurojen Urheiluseuraa sekä kaikkia teitä, jotka muistitte minua merkkipäivänäni.

Toivo Ala-Kilponen

KIITOS

Parhaimmat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni.

Oulussa 12.8. 1964.

H. Nurkkala

KIRJETOVERIA HALUTAAN

Matti Ristinen, 30 v., os. Kokonperä, Kärsämäki, haluaa kirjeenvaihtoon hauskojen tyttöjen kanssa.

OSOITTEEN MUUTOSILMOITUS

Tilaajan nimi: .....

Ent. osoite: asunto-os. .....

postitoimip. .....

Uusi osoite: asunto-os. .....

postitoimip. .....

Lipuke lähetetään täytettynä osoitteella: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Kuurojen Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on lähetettävä edellisen kuun 7 päivään mennessä osoitt.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Hämeenlinna 1964 — Kirjapaino Jaarli